

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia angielska**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach

Data przeprowadzenia wizytacji: **29-30 maja 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
1. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
2. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	17
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	34
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	42
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	45
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	52
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	56
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	59
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	63
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	65
4. Załączniki:	69
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	69

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr Bogdan Dziobkowski, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Beata Mikołajczyk, ekspert PKA
2. dr Małgorzata Krzezińska-Adamek, ekspert PKA
3. Beata Opala, członek PKA ds. pracodawców
4. Daria Kamrowska, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Michał Goszczyński, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia angielska prowadzonym przez Wyższą Szkołę Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2022/2023. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się w związku z upływem okresu na jaki została wydana pozytywna ocena programowa. Kierunek filologia angielska jest oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną po raz drugi. Ocena ta była poprzedzona oceną programową w 2021 roku, która skutkowałą wydaniem oceny pozytywnej na okres do roku akademickiego 2022/2023.

Postępowanie oceniające odbyło się zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie przez Polską Komisję Akredytacyjną. Przed rozpoczęciem zdalnej wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem kluczowych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni. Wizytację poprzedzono spotkaniami wewnętrznymi zespołu oceniającego, które posłużyły wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów. Podczas spotkań omawiano kryteria oceny oraz formułowano pytania dotyczące poszczególnych standardów jakości kształcenia. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji. Przed wizytacją zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe, wybrał zajęcia do hospitacji oraz ustalił wymogi związane z udokumentowaniem infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia angielska, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, z osobami

odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia. Dokonano również przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, praktyk zawodowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągnięcia efektów uczenia się.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Spotkania te posłużyły ekspertom do systematycznego podsumowywania oceny spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji w celu zapewnienia oceny kryteriów w powierzonym zakresie oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W ciągu pięciu dni od zakończenia wizytacji dokonano hospitacji zajęć dydaktycznych, również prowadzonych zdalnie.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

1. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	filologia angielska	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	językoznawstwo – 86% literaturoznawstwo – 14%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin / 36	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>translatoryka stosowana</i> <i>język angielski w biznesie</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	50	64
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	1464 ⁵	1464 ⁶
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	105-106	105-106
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	160-162	160-162
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	74-80	74-80

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁵ Informacja zgodna z treścią raportu samooceny przygotowanego przez Uczelnię.

⁶ Informacja zgodna z treścią raportu samooceny przygotowanego przez Uczelnię.

2. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁷ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione

⁷ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium niespełnione
---	------------------------

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia angielska zakłada kształcenie specjalistów, którzy dysponują wiedzą z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz dziedzin pokrewnych, tj. z zakresu kultury krajów angielskiego obszaru językowego, a także wyposażeni zostaną w wiedzę dotyczącą elementów prawa i podstaw przedsiębiorczości. Absolwent posiadać będzie kompetencje w zakresie języka kierunkowego (język angielski) na poziomie C1 w skali ESOKJ. Powyższa wiedza i umiejętności mają zapewnić absolwentom kierunku realizację ról zawodowych w międzynarodowym środowisku kulturowym. Kształcenie przygotowujące do pełnienia ról zawodowych realizowane jest w ramach dwóch specjalności: *translatoryka stosowana* oraz *język angielskie w biznesie*. W koncepcji kształcenia założono, że absolwenci kierunku mogą znaleźć zatrudnienie w wielu branżach, m.in. korporacjach międzynarodowych, biurach tłumaczeń, ale także w organach i agencjach Unii Europejskiej, instytucjach kultury, mediach, a nawet urzędach administracji państwowej oraz samorządu terytorialnego. W bardziej szczegółowym ujęciu oraz odniesieniu do poszczególnych specjalności, absolwenci kierunku mają być przygotowani do podjęcia pracy w charakterze tłumacza (w zakresie tłumaczeń pisemnych i ustnych, także tekstów specjalistycznych), specjalisty ds. obsługi klienta zagranicznego oraz asystenta zarządu (specjalność *translatoryka stosowana*), a także specjalista ds. PR oraz social mediów, specjalista ds. sprzedaży, obsługi klienta zagranicznego, asystenta zarządu oraz pracownika sekretariatu).

Tak szeroko zdefiniowany katalog zawodów nie jest prawidłowy, ponieważ przede wszystkim wymienione zawody nie są w pełni specyficzne dla poszczególnych specjalności, tj. w opisach specjalności odniesiono się do zachodzących na siebie obszarów zawodowych (przykładowo, jednym z obszarów zawodowych podanych w sylwetce absolwenta specjalności język angielski w biznesie są tłumaczenia). Ponadto, program studiów nie wyposaża studentów w związane ze wszystkimi wyżej wymienionymi profesjami elementy wiedzy i umiejętności, co zauważalne jest na kilku poziomach, np. efektów uczenia się oraz treści programowych. Taki katalog zawodów jest poza tym mylący dla kandydatów decydujących się podjąć studia na kierunku, ponieważ kształtuje nierealistyczny obraz kształcenia oraz obiecuje realizację programu studiów, który ostatecznie nie prowadzi do pełnego przygotowania absolwentów do pracy we wszystkich wyżej wymienionych zawodach.

Tak sformułowana koncepcja kształcenia jest jednak zgodna z misją Uczelni, w której założono przygotowanie absolwentów do funkcjonowania w społeczeństwie oraz podjęcia pracy. Ponadto, studia na kierunku filologia angielska wpisują się w cele strategiczne WSZOP na lata 2022-2032, które w zakresie kształcenia dotyczą m. in. rozwoju oferty dydaktycznej odpowiadającej trendom w społeczeństwie i gospodarce czy umiędzynarodowienia studiów.

Kierunek filologia angielska przyporządkowano do dyscypliny językoznawstwo jako dyscypliny wiodącej (86%) oraz do dyscypliny literaturoznawstwo (14%). O ile sam fakt przyporządkowania kierunku do powyższych dyscyplin nie budzi zastrzeżeń z uwagi na fakt, iż dyscypliny te tradycyjnie stanowią trzon filologii, odniesienie się w koncepcji kształcenia do dyscyplin naukowych ograniczono do stwierdzenia, iż absolwent kierunku będzie posiadał szeroką wiedzę z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa. W koncepcji kształcenia nie wyjaśniono natomiast, jaką rolę podbudowana teoretycznie wiedza w każdej z tych dyscyplin w kształceniu na kierunku miałyby odegrać. Jednocześnie, przyporządkowanie kierunku do językoznawstwa wynika, w opinii Uczelni, w dużej mierze z faktu kładzenia w programie studiów dużego nacisku na kształcenie kompetencji językowych, co świadczy o identyfikowaniu wiedzy językoznawczej z operacyjną wiedzą językową (dotyczącą systemu językowego oraz zasad poprawnego posługiwania się nim). Jest to jednak założenie błędne, ponieważ umiejętności językowe są *de facto* jedynie warunkiem wstępnym do nabywania wiedzy i umiejętności z zakresu różnych dyscyplin (w przypadku ocenianego kierunku w równym stopniu językoznawstwa jak i literaturoznawstwa) i wspierają osiągnięcie efektów uczenia się w tych zakresach. O ile w przypadku językoznawstwa, mimo braku zwerbalizowania jego roli w koncepcji kształcenia, jest ona dość zrozumiała (choćby z uwagi na silne ukierunkowanie kształcenia na wykształcenie umiejętności translatorskich), w odniesieniu do literaturoznawstwa nie sprecyzowano roli wiedzy odnoszącej się do tej dyscypliny w praktycznym kształceniu w specjalnościach, a rola ta nie jest oczywista, choćby w przypadku *specjalności język angielski w biznesie*. Należy ponadto podkreślić, że w koncepcji kształcenia przywiązuje się dużą wagę do znaczenia wiedzy w zakresie kultury krajów anglojęzycznych, pozwalającej na ułatwione funkcjonowanie na międzynarodowym rynku pracy, jednak nie znalazło to odzwierciedlenia w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.

Koncepcja kształcenia nie w pełni uwzględnia postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku z uwagi na zbyt szeroko zdefiniowany katalog zawodów, do wykonywania których kierunek ma przygotowywać. Zbyt otwarty katalog zawodów skutkuje ponadto brakiem zorientowania koncepcji kształcenia na rzeczywiste potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy. Z uwagi na fakt, że kierunek nie może gruntownie przygotować studentów do wykonywania wszystkich wymienionych w koncepcji kształcenia zawodów, należy stwierdzić, że na skutek założonego fragmentarycznego przygotowania studentów do działalności zawodowej, potrzeby zawodowego rynku pracy zostaną przez kształcenie na kierunku zaspokojone co najwyżej częściowo.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Propozycje zmian zaproponowanych przez interesariuszy, które zostały uwzględnione w programie studiów obejmowały między innymi modyfikację sylwetki absolwenta (w zakresie oczekiwanych kompetencji), katalogu zawodów, a także wprowadzenie do programu studiów konkretnych rodzajów zajęć w poszczególnych specjalnościach (m. in. język angielski w negocjacjach, psychologia biznesu, warsztat tłumacza przysięgłego – techniczny i prawniczo-handlowy, stylistyka i składnia języka polskiego).

Koncepcja i cele kształcenia nie uwzględniają nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Efekty uczenia się dla kierunku są jedynie częściowo zgodne z przedstawioną koncepcją i celami kształcenia, ponieważ nie odnoszą się prawidłowo do katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowuje kierunek. W wielu ogólnych efektach uczenia się uwzględniono wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne dla zawodu filologa angielskiego, co implikuje wykonywanie takich działań

zawodowych ujętych w koncepcji kształcenia jak przygotowywanie korespondencji i różnorodnych rodzajów tekstów (np. biznesowych) w języku obcym, prowadzenie negocjacji w języku obcym, tłumaczenie tekstów, ale także nieujętych w koncepcji kształcenia (np. działalność na niwie akademickiej). Zawód filologa nie obejmuje natomiast wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych charakterystycznych dla takich zawodów jak specjalista ds. PR, specjalista ds. social mediów, czy wreszcie specjalista ds. sprzedaży, które wymieniono w katalogu zawodów dla specjalności *język angielski dla biznesu*. Należy ponadto nadmienić, iż zawód tłumacza jako jedyny z zawodów zawartych w opisie sylwetki absolwenta, został w efektach wspomniany eksplicitnie (efekt FIL K_W07). W sposób jeszcze bardziej ogólnikowy i generyczny potraktowano konteksty zawodowe w efektach uczenia się dla zajęć, gdzie odnaleźć można takie sformułowania jak „środowisko pracy” (*wstęp do językoznawstwa*), „pełnienie ról zawodowych” (*gramatyka praktyczna*), czy „kontekst zawodowy” (*współczesna kultura brytyjska*). Jeśli chodzi o efekty uczenia się dla zajęć w obrębie specjalności, określony specyficznie obszar zawodowy obecny jest jedynie w efektach sformułowanych dla zajęć w module E (grupa zajęć z zakresu *translatoryki stosowanej*) i jest to zawód tłumacza. Natomiast w przypadku zajęć z grupy F, powiązanych ze specjalnością *język angielski w biznesie*, odniesienia do kontekstu zawodowego albo nie zostały nie zostały w efektach uwzględnione, albo zostały sformułowane generycznie, nie odnosząc się do żadnych konkretnych profesji, czego przykładem może być efekt: „Student potrafi wykorzystywać różnorodne zwroty i słowa z dziedziny języka biznesu w sytuacjach codziennych i zawodowych” (*słownictwo biznesowe*).

W związku z powyższym, efekty uczenia się są zgodne z profilem praktycznym jedynie częściowo, tj. głównie w odniesieniu do zawodu tłumacza, a nie w odniesieniu do wszystkich zawodów ujętych w koncepcji kształcenia. W przypadku efektów, w których mowa o pracy filologa, odniesienie do kontekstów zawodowych zawartych w koncepcji kształcenia może podlegać różnym interpretacjom, a więc efekty te nie wskazują jednoznacznie na zawody, do wykonywania których ma przygotowywać kierunek.

Efekty uczenia się sformułowane dla kierunku nie odnoszą się prawidłowo do przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, ponieważ nie uwypuklono w nich wiodącej roli językoznawstwa. Wszystkie efekty odwołujące się do dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek sugerują równoprawną rolę dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo w kształceniu na kierunku, ponieważ odnoszą się jednocześnie do obu tych dyscyplin. Przykładem ilustrującym tę nieprawidłowość może być efekt FIL K_W01: zna i rozumie „miejsce kierunku Filologia angielska w dziedzinie nauk humanistycznych. Ma zaawansowaną wiedzę o studiowanych dyscyplinach językoznawstwie/literaturoznawstwie. Zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii angielskiej oraz zastosowanie praktyczne wiedzy w pracy filologa angielskiego, w której wykorzystywane są kompetencje językowe i komunikacyjne” czy też efekt FILK_U01: potrafi „wykorzystać wiedzę z zakresu studiowanych dyscyplin językoznawstwa/literaturoznawstwa oraz dziedzin pokrewnych dla filologii angielskiej w praktyce poprzez właściwy dobór informacji, ich analizę oraz syntezę, posługując się językiem angielskim na poziomie C1. Potrafi innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach dotyczących zagadnień filologicznych”. Ponadto, w niektórych efektach zauważalne jest odniesienie jednocześnie do trzech dyscyplin naukowych: językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii, mimo, że do ostatniej z nich kierunek nie został przyporządkowany. Przykładem takiego efektu jest FIL K_W02: zna i rozumie „w stopniu zaawansowanym praktyczne zastosowanie terminologii z zakresu językoznawstwa/literaturoznawstwa oraz kultury krajów angielskiego obszaru

językowego w sferze filologicznej”. Należy również wyraźnie stwierdzić, że brak wyraźnego zaakcentowania dyscypliny wiodącej w efektach uczenia się dla kierunku wynika z opisanego wcześniej błędnego identyfikowania wiedzy językoznawczej z operacyjną wiedzą językową, o czym poniżej.

Efekty uczenia się dla kierunku nie są w pełni zgodne z charakterystykami drugiego stopnia typowymi dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego. Przede wszystkim, efekty uczenia się nieprawidłowo powiązane z charakterystyką o kodzie P6S_WG (zna i rozumie „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem”), ponieważ efekty opatrzone tym kodem nie odnoszą się jedynie do dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek, a więc językoznawstwa oraz literaturoznawstwa, ale również innych dyscyplin naukowych, pełniących rolę kontekstową w kształceniu na kierunku (właściwą charakterystyką, z którą powiązane powinny być takie efekty jest ta o kodzie P6S_WK). Przykładem może być przytoczony wyżej efekt FIL K_W02, w którym mowa o treściach realioznawczych, powiązanych z dyscypliną nauki o kulturze i religii. Innym przykładem tej nieprawidłowości jest efekt FIL K_W03 o brzmieniu: zna i rozumie: „w stopniu zaawansowanym zasady komunikacji społecznej w różnych warunkach środowiskowych oraz ma wiedzę na temat wpływu czynników społecznych i ekonomicznych na treść i formę komunikacji”, w którym odniesiono się do wiedzy z zakresu dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach. Nieprawidłowość ta zauważalna jest również w efektach sformułowanych dla zajęć takich jak współczesna kultura brytyjska, współczesna kultura amerykańska czy komunikacja społeczna, których efekty odniesiono m. in. do ogólnych efektów uczenia się powiązanych z charakterystyką P6S_WG. Przykładowo, efekt „Student posiada uporządkowaną wiedzę na temat komunikacji społecznej, różnych jej form. Potrafi komunikować się z otoczeniem zewnętrznym i wewnętrznym, przygotować krótkie formy komunikatów prasowych i wystąpień publicznych” dla zajęć *komunikacja społeczna* odniesiono do wyżej cytowanego efektu FIL K_W01.

Z charakterystyką o kodzie WG powiązane również nieprawidłowo efekty uczenia się, które jednoznacznie opisują operacyjną wiedzę językową, co potwierdza zdiagnozowany powyżej problem dotyczący utożsamiania wiedzy językoznawczej z kompetencją językową. Przykładami takich efektów są FIL K_W05 (zna i rozumie „w stopniu zaawansowanym zakres struktury dźwiękowej języka angielskiego, którą wykorzystuje w komunikacji w środowisku pracy”) czy też FIL K_W06 (zna i rozumie „w stopniu zaawansowanym wiedzę z zakresu struktur gramatycznych i leksykalnych języka angielskiego niezbędną w pracy filologa angielskiego”). Należy ponadto zwrócić uwagę, że charakterystyką właściwą dla efektów uczenia się dotyczących kompetencji językowej jest charakterystyka opatrzona kodem P6S_UK, powiązana z komunikowaniem się („odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym”). W świetle powyższego, nieprawidłowe jest więc ponadto odnoszenie efektów z kategorii umiejętności, powiązanych z kompetencją w języku obcym, z charakterystyką o kodzie P6S_UW, ponieważ charakterystyka ta dotyczy wykorzystania posiadanej wiedzy z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. Przykładami efektów dotyczących umiejętności językowych błędnie powiązanych z charakterystyką o kodzie UW są FIL K_U2 (potrafi „tworzyć wypowiedzi ustne z uwzględnieniem kontekstu społecznego, kulturowego, z wykorzystaniem umiejętności językowych na poziomie C1” czy FIL K_U03 (potrafi „tworzyć opracowania pisemne w języku angielskim ogólnym

i specjalistycznym na poziomie C1”). Powyższy problem przekłada się również na efekty sformułowane dla zajęć, które odniesiono do ogólnych efektów uczenia się powiązanych z charakterystyką P6S_WG, np. „Student ma wiedzę z zakresu wybranych rejestrów tekstów czytanych oraz rozpoznaje ich cechy. Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu struktur gramatycznych i leksykalnych języka angielskiego” (*rozumienie tekstu*), „Student ma uporządkowaną wiedzę w zakresie struktur gramatycznych studiowanego języka ogólnego i języka biznesu oraz struktur leksykalnych niezbędnych do pełnienia ról zawodowych” (*gramatyka praktyczna*) czy „Student ma uporządkowaną wiedzę w zakresie struktur gramatycznych i leksykalnych angielskiego języka biznesu oraz interpretuje proste teksty o tematyce biznesowej”, które dotyczą operacyjnej wiedzy językowej, charakterystycznej dla kursów lektoratowych, oraz wiedzy z zakresu języka specjalistycznego, a nie dyscypliny naukowej językoznawstwo. Rażącym przykładem braku rozróżnienia na poziomie efektów uczenia się pomiędzy wiedzą językową a językoznawczą jest efekt EU1 dla zajęć *wstęp do językoznawstwa*, w którym czytamy „Student w stopniu zaawansowanym zna i rozumie praktyczne zastosowanie terminologii z zakresu językoznawstwa, posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu struktury dźwiękowej języka oraz struktur gramatycznych, którą wykorzystuje w środowisku pracy.”

W przypadku niektórych efektów sformułowanych dla zajęć brak jest prawidłowego odniesienia do poziomu 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przykładem jest efekt EU1 dla zajęć *wprowadzenie do literatury brytyjskiej*: „Student zna podstawową terminologię w zakresie literaturoznawstwa oraz ma uporządkowaną wiedzę z zakresu głównych epok i gatunków literatury brytyjskiej, a także potrafi powiązać je z odpowiednim kontekstem historyczno-kulturowym i zawodowym”, w którym nie określono głębi, czyli zaawansowanego stopnia znajomości faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi. Problem ten jest nawet bardziej rażący w przypadku efektów dla zajęć powiązanych z dyscypliną wiodącą, a więc językoznawstwem, np. „Student ma uporządkowaną wiedzę podstawową o dyscyplinie językoznawstwo, zna i rozumie praktyczne zastosowanie terminologii z zakresu budowy i funkcjonowania języka” (*pragmatyka języka*).

W odniesieniu do dyscypliny językoznawstwo efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami, czego przykładem jest efekt FIL_K_W07 dotyczący szczegółowej wiedzy i jej zastosowań w działalności tłumaczeniowej. W ogólnych efektach dla kierunku brakuje natomiast odniesienia do zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny literaturoznawstwo.

Ogólne efekty uczenia się uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku obcym. W przypadku języka kierunkowego założono osiągnięcie przez studentów poziomu C1, a w przypadku drugiego języka obcego (język hiszpański) – poziomu B2, jednak z uwagi na niewłaściwie zdefiniowany katalog zawodów, nie uwzględniają w sposób odpowiedni umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.

Zarówno ogólne efekty uczenia się, jak i efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć nie zostały w pełni poprawnie sformułowane, co w praktyce uniemożliwia ich osiągnięcie przez studentów, a także znacząco utrudnia stworzenie efektywnego systemu ich weryfikacji. Najważniejsze problemy w tym zakresie wynikają z formułowania efektów uczenia się w sposób:

- zbyt ogólny, powodujący brak zrozumienia odnośnie tego, jakiej wiedzy czy umiejętności dany efekt dotyczy, co ilustrują następujące efekty: „Student potrafi w praktyce wykorzystać teoretyczną wiedzę z zakresu fonologii, morfologii oraz składni” (*wstęp do językoznawstwa*) – nie jest jasne, w jaki sposób i w jakim kontekście student ma wykorzystywać wspomnianą

w efekcie wiedzę, oraz „Ma umiejętności językowe na poziomie umożliwiającym przygotowanie tłumaczeń” (*warsztat tłumacza przysięgłego - prawniczo-handlowy, teoria tłumaczenia literacka i kulturowa*) – nie podano, jakie konkretne umiejętności językowe powinien posiadać student w toku uczestnictwa w zajęciach, ponadto tak sformułowany efekt można interpretować bardziej jako założenia wstępne dla zajęć o charakterze tłumaczeniowym (*nota bene*, efekt ten powtarza się w sylabusach różnych zajęć, o czym poniżej);

- generyczny/niespecyficzny dla zajęć, bądź niezgodny z nazwą tych zajęć, np.: „Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu struktur gramatycznych, dźwiękowych i leksykalnych oraz terminologię właściwą dla działalności filologicznej (*gramatyka kontrastywna*) czy „Student posiada umiejętności językowe na poziomie C1 umożliwiające tworzenie wypowiedzi ustnych z uwzględnieniem kontekstu społecznego, kulturowego, potrafi umiejętnie interpretować teksty pisane w języku angielskim na poziomie C1, potrafi skutecznie komunikować się w języku angielskim, stosować prawidłowe formy i struktury językowe oraz specjalistyczne rejestry językowe właściwe dla danego kontekstu (*analiza dyskursu*);
- zbyt rozbudowany, wieloelementowy, np. na skutek łączenia ze sobą różnorodnych, niedających się objąć jedną oceną kompetencji, które powinny zostać opisane rozdzielnie w pojedynczych efektach uczenia się, czego przykładem może być cytowany kilkakrotnie powyżej efekt kierunkowy FIL K_W01, a także efekt FIL K_W04: zna i rozumie „w stopniu zaawansowanym wybrane rejestry specjalistyczne języka angielskiego, rozpoznaje ich cechy, posiada wiedzę na temat analizy gatunkowej różnych form języka angielskiego, zna metody analizy i interpretacji tekstów specjalistycznych”. Problem formułowania efektów w sposób nadmiernie skomplikowany, piętrowy jest powszechną praktyką w przypadku efektów uczenia się dla zajęć, a przykładem takiego efektu jest: „Student potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu studiowanych dyscyplin oraz dziedzin pokrewnych dla filologii angielskiej poprzez właściwy dobór informacji, ich analizę oraz syntezę, posługując się językiem angielskim na poziomie C1, potrafi tworzyć opracowania pisemne w języku angielskim na poziomie C1 (sporządzanie konspektu, redakcja, opracowywanie strony formalnej tekstów akademickich), potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz realizować zadania zespołowe także o charakterze interdyscyplinarnym, stosując wiedzę w praktyce” (*projekt dyplomowy*), czy też „Student jest gotów do rozwiązywania problemów związanych z prawidłowym doбором i wykorzystaniem angielskiego słownictwa biznesowego, dzieli się spostrzeżeniami dotyczącymi analizowanych tekstów biznesowych w języku angielskim oraz aktywnie pracuje w grupie proponując sposoby rozwiązywania problemów. Jest również gotów do stałego podnoszenia wiedzy z zakresu angielskiego słownictwa biznesowego” (*słownictwo biznesowe*).
- w przypadku efektów dla zajęć, nieprawidłowo uszczegóławiający ogólne efekty uczenia się dla kierunku poprzez odwoływanie się do kilku efektów ogólnych jednocześnie (co wynika m.in. z opisanego powyżej formułowania efektów w sposób zbyt rozbudowany). Prowadzi to do sytuacji, w której efekty dla zajęć, zamiast dookreślać i rozwijać efekty kierunkowe, prowadzą do ich rozmycia i uogólnienia, a także do nielogicznego wiązania jednego efektu dla zajęć z kilkoma czy wręcz wszystkimi kategoriami efektów, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Przykładowo, efekt dla zajęć *współczesna kultura amerykańska* o brzmieniu „Student posiada wiedzę o społeczeństwie i kulturze Stanów Zjednoczonych, a także dylematach współczesnego społeczeństwa amerykańskiego; poprzez właściwy dobór, analizę oraz prezentację informacji w języku angielskim potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę

w kontekście zawodowym” odniesiono aż do czterech efektów ogólnych z różnych kategorii: FIL K_W02, FIL K_W09, FIL K_U01 oraz FIL K_K02.

- powtarzalny dla zajęć wielosemestralnych bądź dla zajęć o pokrewnej tematyce/rozwijających zbliżone obszary wiedzy i umiejętności, czego przykładem mogą być m. in. efekty dla poszczególnych semestrów zajęć *język hiszpański, rozumienie tekstu, wstęp do językoznawstwa, gramatyka praktyczna, projekt dyplomowy, a także* wspomniane wyżej efekty dla zajęć *warsztat tłumacza przysięgłego - prawniczo-handlowy i teoria tłumaczenia literacka i kulturowa*, oraz (w dużym stopniu) dla zajęć *wprowadzenie do literatury brytyjskiej i wprowadzenie do literatury amerykańskiej*.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Sformułowanie jasnej i specyficznej koncepcji kształcenia dla studiów o profilu praktycznym na kierunku <i>Filologia angielska</i> , określającej cele kształcenia, katalog zawodów do wykonywania, których studia te przygotowują, rolę poszczególnych dyscyplin naukowych w teoretycznym i praktycznym przygotowaniu do wykonywania wskazanych w koncepcji kształcenia zawodów	Uczelnia przygotowała nową koncepcję kształcenia na kierunku filologia angielska, w której określono cele kształcenia oraz katalog zawodów, do których przygotowuje kierunek w obrębie dwóch specjalności. Jednakże, zaproponowany katalog zawodów, w szczególności w odniesieniu do specjalności język angielski w biznesie, jest zbyt szeroki i uwzględnia szereg zawodów, do wykonywania których kierunek w rzeczywistości nie przygotowuje, ponieważ wykraczają one poza założone dla kierunku cele kształcenia. W odniesieniu do dyscyplin naukowych, nie wskazano ich roli w teoretycznym i praktycznym przygotowaniu do wykonywania zawodów wymienionych w koncepcji kształcenia, ograniczając się do zdawkowego stwierdzenia, iż absolwent kierunku dysponować będzie szeroką wiedzą z zakresu	zalecenie niezrealizowane

		dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. Dodatkowo, nieprawidłowo określono rolę językoznawstwa w kształceniu na kierunku, identyfikując je z operacyjną wiedzą językową.	
2.	Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych w sposób odpowiadający ich roli określonej w koncepcji kształcenia i zgodny z wymaganiami prawa	Uczelnia wyeliminowała nieprawidłowości dotyczące przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych w sposób niezgodny z wymaganiami określonymi w § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661). Obecne kierunek przyporządkowany jest do dwóch dyscyplin: językoznawstwa jako dyscypliny wiodącej (86%) oraz literaturoznawstwa (14%).	zalecenie zrealizowane
3.	Wyraźne uwzględnienie w efektach uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w odniesieniu przygotowania do wykonywania konkretnych ról zawodowych, właściwych dla kierunku studiów	Uczelnia podjęła pewne działania mające na celu wyeliminowanie nieprawidłowości polegającej na niedookreśleniu w efektach uczenia się obszarów działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Jednakże, w przedstawionych ogólnych efektach uczenia się odniesiono się głównie do zawodu filologa, który znaczeniowo nie jest tożsamy ze wszystkimi zawodami wymienionymi w koncepcji kształcenia. Tylko jeden efekt ogólny odnosi się do zawodu tłumacza. Jeśli chodzi o efekty dla poszczególnych zajęć, nie wyeliminowano całkowicie przedmiotowej nieprawidłowości, bowiem powszechne jest odnoszenie się w nich w sposób generyczny i niespecyficzny do bliżej nieokreślonego „środowiska pracy”, „pełnienia ról zawodowych” czy „kontekstu zawodowego”.	zalecenie niezrealizowane

4.	Sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć wielosemestralnych w sposób specyficzny, uwzględniający progresję wiedzy i umiejętności dla każdego etapu studiów	Uczelnia przeanalizowała karty zajęć pod kątem sformułowania efektów uczenia się dla każdego semestru zajęć wielosemestralnych oraz progresji realizowanego materiału. Mimo, iż w sylabusach zajęć efekty faktycznie rozpisano na poszczególne semestry, nadal w wielu przypadkach są to efekty powtarzalne (w całości lub częściowo), co oznacza, że nie założono przyrostu wiedzy i umiejętności w trakcie realizacji tych zajęć. Ponadto, w sposób tożsamy sformułowano również efekty dla innych zajęć (jednosemestralnych, pokrewnych tematycznie).	zalecenie niezrealizowane
5.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń	Uczelnia wprowadziła zmiany do Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, mające na celu określenie obszarów wymagających zwiększonej uwagi.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią Uczelni, zakładającymi przygotowanie absolwentów do funkcjonowania w społeczeństwie oraz podjęcia pracy poprzez zaproponowanie kształcenia odpowiadającego na potrzeby dynamicznego rynku pracy. Koncepcja kształcenia nie nawiązuje jednak w sposób prawidłowy do dyscyplin naukowych, ponieważ a) błędnie identyfikuje się w niej wiedzę językoznawczą z operacyjną wiedzą językową, nie wyjaśniając jednocześnie roli podbudowanej teoretycznie wiedzy w zakresie tej dyscypliny w kształceniu na kierunku, b) nie wyjaśnia się również roli dyscypliny literaturoznawstwo, szczególnie w odniesieniu do specyfiki poszczególnych specjalności.

Koncepcja i cele kształcenia nie są w pełni zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, ponieważ zdefiniowano w nich zbyt szeroko katalog zawodów, do których kierunek ma przygotowywać, co nie pozwala na kształcenie w sposób kompleksowy w odniesieniu do każdego z tych zawodów. Niepoprawnie zaprojektowany katalog zawodów powoduje również nieuwzględnienie w koncepcji i celach kształcenia postępu w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku.

Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia wskazanymi dla kierunku, ponieważ nie nawiązano w nich do wszystkich zawodów, które ujęto w koncepcji kształcenia, na przykład specjalista ds. sprzedaży, asystent zarządu, specjalista ds. PR czy specjalista ds. social mediów. W efektach uczenia się przywołano natomiast przede wszystkim zawód filologa, który w koncepcji bezpośrednio nie został wymieniony. Zawód filologa nie pokrywa się w pełni z zawodami wymienionymi w koncepcji kształcenia, tj. obejmuje niektóre z kompetencji w koncepcji ujęte, ale też wykracza znaczeniowo poza katalog zawodów dla kierunku. Efekty odpowiadają w związku z powyższym tylko częściowo profilowi praktycznemu – jedynie w odniesieniu do zawodu tłumacza, który w efektach został wspomniany. Efekty uczenia się nie odnoszą się prawidłowo do przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, ponieważ nie uwypuklają wiodącej roli językoznawstwa. W ogólnych efektach uczenia się ujęto obie dyscypliny w równoprawny sposób, poświęcając im tyle samo uwagi. Jednocześnie, w efektach odniesiono się również do innych dyscyplin, np. nauk o kulturze i religii, w sposób świadczący o ich znaczącej roli w kształceniu na kierunku, co z kolei nie jest zgodne z przyporządkowaniem. Ponadto, efekty nie odpowiadają w pełni 6. poziomowi PRK, ponieważ odniesiono je błędnie do charakterystyk tego poziomu, w szczególności w odniesieniu do charakterystyki o kodzie P6S_WG. Efekty uczenia się nie zostały sformułowane w sposób prawidłowy, ponieważ są zbyt ogólne lub niezrozumiałe, niespecyficzne dla zajęć, nadmiernie rozbudowane i wieloelementowe. Efekty uczenia się dla zajęć nieprawidłowo uszczegóławiają ogólne efekty uczenia się przyjęte dla kierunku, odnosząc się często jednocześnie do efektów ogólnych ze wszystkich kategorii, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ponadto, w przypadku zajęć wielosemestralnych lub zajęć o zbliżonej tematyce są one powtarzalne. Powyższe nieprawidłowości w sposobie formułowania efektów uczenia się skutkują brakiem możliwości ich osiągnięcia przez studentów oraz trudnościami w wypracowaniu w pełni efektywnego systemu ich weryfikacji.

Propozycja oceny kryterium jako niespełnionego wynika z niedostosowania się do zalecenia nr 1 dotyczącego sformułowania jasnej i specyficznej koncepcji kształcenia dla studiów o profilu praktycznym na kierunku filologia angielska, określającej cele kształcenia, katalog zawodów do wykonywania, których studia te przygotowują, rolę poszczególnych dyscyplin naukowych w teoretycznym i praktycznym przygotowaniu do wykonywania wskazanych w koncepcji kształcenia zawodów, zalecenia nr 3 dotyczącego uwzględnienia w efektach uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w odniesieniu przygotowania do wykonywania konkretnych ról zawodowych, właściwych dla kierunku studiów, zalecenia nr 4 dotyczącego sformułowania efektów uczenia się dla zajęć wielosemestralnych w sposób specyficzny, uwzględniający progresję wiedzy i umiejętności dla każdego etapu studiów, oraz następujących nieprawidłowości: 1) sformułowania ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się w sposób nie w pełni odpowiadający charakterystynom Polskiej Ramy Kwalifikacji, 2) nieprawidłowego sposobu formułowania zarówno ogólnych efektów uczenia się jak i efektów dla poszczególnych zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na kierunku filologia angielska obejmuje treści programowe w kilku modułach (grupach zajęć). W grupie zajęć ogólnych przewidziano m. in. zajęcia z drugiego języka obcego, *technologii informacyjnej, elementów prawa i przedsiębiorczości i komunikacji społecznej*. Kluczową grupą zajęć na kierunku z widzenia przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych oraz celów kształcenia koncentrujących się w dużej mierze na intensywnym rozwoju kompetencji językowych jest grupa zajęć kierunkowych, obejmująca zajęcia powiązane z praktyczną nauką języka angielskiego, a także dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek – językoznawstwem i literaturoznawstwem. Praktyczne przygotowanie zawodowe realizowane ma być w dwóch blokach powiązanych ze specjalnościami: *translatoryka stosowana* oraz *język angielski w biznesie*. W programie studiów przewidziano również zajęcia o nazwie *projekt dyplomowy* oraz *praktyki zawodowe*.

Treści programowe są zgodne z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych, odnosząc się do dyscyplin tworzących podstawy teoretyczne filologii: językoznawstwa oraz literaturoznawstwa. Odpowiadają one przyjętej na kierunku błędnie określonej proporcji tego przyporządkowania, wynikającej z częściowej identyfikacji wiedzy językoznawczej z wiedzą językową. W module zajęć kierunkowych zawarto bowiem zajęcia z zakresu praktycznej nauki języka, zajęcia językoznawcze i zajęcia z zakresu literatury i kultury. Kursy powiązane wyraźnie z dyscypliną naukową językoznawstwo (*stylistyka i składnia języka polskiego, wykład monograficzny poświęcony analizie językoznawczej, analiza dyskursu, wstęp do językoznawstwa* oraz *pragmatyka języka angielskiego*) występują w liczbie porównywalnej do zajęć z innych dyscyplin właściwych dla filologii (w module tym znalazły się cztery kursy z zakresu literatury i kultury). Należy ponadto zwrócić uwagę, iż studenci każdej z dwóch specjalności uzyskują inny wymiar zajęć powiązanych z dyscypliną wiodącą poprzez uczestnictwo w zajęciach w module E lub F, tj. w przypadku specjalności *translatoryka stosowana* (moduł E) będzie on większy, bowiem studenci realizują zajęcia takie jak *teoria tłumaczenia specjalistyczna/literacka i kulturowa* oraz *gramatyka kontrastywna*, zawierające treści z zakresu dyscypliny językoznawstwo. W przypadku specjalności *język angielski w biznesie* (moduł F) studenci nie realizują dodatkowych kursów zawierających treści powiązanych z dyscypliną wiodącą. W odniesieniu do dyscypliny literaturoznawstwo, zwraca uwagę fakt, iż liczba zajęć, jak również oszacowanie nakładu pracy wyrażone punktami ECTS jest identyczne, jak w przypadku zajęć powiązanych treściowo z dyscypliną nauki o kulturze i religii (*współczesna kultura brytyjska, współczesna kultura amerykańska*), co potwierdza założenia przedstawione w koncepcji kształcenia dotyczące przygotowania studentów do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku zawodowym i wykorzystania kompetencji kulturowych w pracy zawodowej. Nie zostało to jednak uwzględnione, jak już wyjaśniono w ocenie kryterium 1, w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.

Treści programowe uwzględniają aktualny stan wiedzy, ale tylko w niewielkim stopniu jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. W przypadku zajęć powiązanych z dyscypliną językoznawstwo, nawiązania do zastosowania wiedzy obecne są jedynie w treściach programowych zajęć *stylistyka i składnia języka polskiego*, w których założono tworzenie tekstów przydatnych z punktu widzenia przyszłej działalności zawodowej – listów oficjalnych i biznesowych czy raportów. W przypadku pozostałych zajęć językoznawczych zawartych w module zajęć kierunkowych,

treści programowe mają charakter encyklopedyczny i nadmiernie koncentrują się na elementach powiązanych z wiedzą, marginalizując treści powiązane z umiejętnościami i kompetencjami społecznymi. Ilustrują to treści programowe zajęć *wstęp do językoznawstwa*: „Fonetyka - nauka o dźwiękach, Articulacja dźwięków, aparat mowy, klasyfikacja samogłosek, klasyfikacja spółgłosek, Fonologia - system dźwięków, Fonetem, pary minimalne, alofon, sylaba, Morfologia - struktura wyrazów, Morfem, alomorf, fleksja a derywacja, słowotwórstwo, typy procesów słowotwórczych, Składnia - struktura zdania, Słowo a fraza, wewnętrzna struktura frazy, funkcje wyrazów zdaniu: podmiot, dopełnienie, okolicznik, orzeczenie, komplementacja, Semantyka - znaczenie wyrazów i zdań, Definicja i typy znaczenia, wyrazy, pojęcia i odniesienia, Pragmatyka - użycie języka w praktyce, Akty mowy, klasyfikacja aktów mowy, pośrednie i bezpośrednie akty mowy, realizacja aktów mowy, znaczenie wypowiedzenia, Zasada Uprzejmości, Reguła Konwersacyjna, Językoznawstwo historyczne, socjolingwistyka i psycholingwistyka”. Analogicznie, w przypadku zajęć *pragmatyka języka angielskiego*, treści obejmują takie zagadnienia, jak: „Różnica między semantyką a pragmatyką. Teoria i typologia aktów mownych. Przegląd konstrukcji illokucyjnych języka angielskiego. Maksymy konwersacji Grice'a i zasada uprzejmości. Pojęcia presupozycji oraz implikatury konwencjonalnej i konwersacyjnej. Przykłady presupozycji oraz implikatury konwencjonalnej i konwersacyjnej w tekstach współczesnej angielszczyzny”. W przypadku innych zajęć, *analizy dyskursu*, treści programowe uwzględniają pewne umiejętności, jednak nie mają one odniesienia do działalności zawodowej, do której przygotowują ma kierunek. Dotyczą one bowiem analizy różnych rodzajów tekstów pod kątem semantycznym czy pragmatycznym, a uwzględnione w treściach rodzaje dyskursu obejmują dyskurs polityczny, socjologiczny czy feministyczny. Należy więc stwierdzić, że treści powyższych zajęć nie odnoszą się do zastosowania wiedzy w sposób właściwy dla kształcenia na profilu praktycznym ani do kompetencji związanych z działalnością zawodową, do której przygotowują ma kierunek. Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku zajęć powiązanych z dyscypliną literaturoznawstwo – *wprowadzenia do literatury brytyjskiej* oraz *wprowadzenia do literatury amerykańskiej*, gdzie treści programowe stanowią omawiane chronologicznie epoki, nurty i tworzone ich obrębie teksty literackie.

W odniesieniu do treści programowych przewidzianych do realizacji w trakcie zajęć z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego nawiązania do zastosowań wiedzy są sporadyczne i nie występują we wszystkich zajęciach z tej grupy. Kwestia niewystarczająco wyraźnych powiązań treści z działalnością zawodową właściwą dla kierunku jest o tyle istotna, że zajęcia z zakresu PNJA zostały zaliczone do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Nawiązania do zastosowania wiedzy w kontekstach zawodowych są obecne w treściach programowych następujących zajęć: *rozumienie tekstu* (ograniczają się one do pracy z wybranymi rodzajami tekstów specjalistycznych – prawniczych i technicznych, jednak treści te przewidziano dla dwóch spotkań podczas kursu trwającego trzy semestry) oraz: *język pisany* (uwzględniono w treściach programowych tworzenie tekstów, które można odnieść do szeroko pojętej działalności zawodowej, takich jak list motywacyjny, list z zażaleniem czy raport oficjalny, jednak w przewadze jest praca z tekstem akademickim: skupienie na rejestrze akademickim, tworzenie esejów argumentacyjnych, ćwiczenie umiejętności streszczania i parafrazy, a także tworzenie takich form tekstów, jak opis przedmiotu, miejsca, osoby, wydarzenia czy opowiadanie). W przypadku pozostałych zajęć z zakresu PNJA w treściach programowych brak jest jakichkolwiek nawiązań do zastosowań wiedzy w działalności zawodowej właściwej dla kierunku, czego przykładem mogą być treści dla zajęć *gramatyka praktyczna* (czas w języku angielskim, zdania warunkowe, zdania czasowe, strona bierna, czasowniki frazowe, czasowniki modalne, mowa zależna, przymiotniki, przysłówki, rzeczowniki złożone, homonimy i homofony, rodzajniki, formy emfazy,

inwersja, fronting, cleft sentences, konstrukcje czasownikowe z bezokolicznikiem, konstrukcje czasownikowe z formą gerundialną, zaimki względne, słowotwórstwo, parafrazy), czy zajęć *rozumienie ze słuchu* (listening for gist, parafrazowanie, pytania szczegółowe, prawda/fałsz, uzupełnianie luk, krótkie teksty słuchane, dłuższe teksty słuchane, dobieranie, styl i rejestr, akcenty i dialekty). Treści programowe dla grupy zajęć z praktycznej nauki języka angielskiego są więc głównie nastawione na wykształcenie umiejętności posługiwania się językiem ogólnym, a nawiązania do kontekstów zawodowych są niewystarczająco mocno zaakcentowane i specyficzne, by uznać je za adekwatne dla kształcenia na kierunku o profilu praktycznym.

Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i uwzględniają, w obrębie dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek (zwłaszcza językoznawstwa), treści o charakterze podstawowym (zawartych np. w sylabusie zajęć *wstęp do językoznawstwa*), ale także treści bardziej zaawansowane, powiązane z takimi działami językoznawstwa, jak pragmatyka czy językoznawstwo stosowane (zagadnienia dotyczące translacji).

Mimo ich kompleksowego charakteru, treści programowe wielu zajęć nie zapewniają uzyskania wszystkich przewidzianych dla tych zajęć efektów uczenia się. Jak zostało już wspomniane wcześniej, treści programowe wykazują nadmierne skupienie na elementach powiązanych z wiedzą (bez uwzględnienia jej zastosowań), przez co nie umożliwiają one osiągnięcia przez studentów efektów z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych. Nieprawidłowość tę ilustrują chociażby przytoczone powyżej treści programowe dla zajęć *wstęp do językoznawstwa*, zawierające zagadnienia o charakterze encyklopedycznym, realizowane chronologicznie podczas każdych kolejnych zajęć (wybrane treści programowe obejmują m.in. fonetykę, fonologię, morfologię, składnię, semantykę i pragmatykę). Zaproponowane treści nie pozwalają na osiągnięcie żadnego ze sformułowanych dla zajęć efektów uczenia się: EU1 „Student w stopniu zaawansowanym zna i rozumie praktyczne zastosowanie terminologii z zakresu językoznawstwa, posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu struktury dźwiękowej języka oraz struktur gramatycznych, którą wykorzystuje w środowisku pracy” (w treściach programowych, jak już wyżej wyjaśniono, brak jest odniesień do wykorzystania wiedzy w kontekście zawodowym), EU2 „Student potrafi w praktyce wykorzystać teoretyczną wiedzę z zakresu fonologii, morfologii oraz składni” (treści programowe nie odnoszą się do żadnych praktycznych sposobów wykorzystania wiedzy), EU3 „Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy” (treści nie nawiązują w najmniejszym stopniu do kompetencji społecznych). Identyczna nieprawidłowość zauważalna jest w przypadku zajęć *pragmatyka języka angielskiego*, których treści programowe przytoczone powyżej nie umożliwiają osiągnięcia żadnego efektu uczenia się dla tych zajęć: EU1 „Student ma uporządkowaną wiedzę podstawową o dyscyplinie językoznawstwo, zna i rozumie praktyczne zastosowanie terminologii z zakresu budowy i funkcjonowania języka” (w treściach nie podkreślono praktycznych zastosowań terminologii), EU2 „Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu studiowanej dyscypliny (językoznawstwo) w praktyce potrafi w języku angielskim swobodnie dyskutować, przygotowywać opracowania pisemne, potrafi stosować w komunikacji wiedzę z zakresu struktur gramatycznych i leksykalnych języka angielskiego” (treści programowe nie uwzględniają umiejętności dyskusji ani opracowywania prac pisemnych, nie przewiduje się w nich również przygotowania studentów do komunikowania się z użyciem określonych struktur leksykalno-gramatycznych), EU3 „Potrafi komunikować się, przekonywać i wskazywać celowość realizacji określonego przez siebie lub innych zadania” (podobnie, jak w przypadku zajęć *wstęp do językoznawstwa*, treści nie nawiązują w żadnym stopniu do kompetencji społecznych). Również w przypadku zajęć literaturoznawczych zaproponowane treści programowe nie pozwalają na

osiągnięcie efektów uczenia się, czego przykładem są zajęcia *wprowadzenie do literatury brytyjskiej* oraz *wprowadzenie do literatury amerykańskiej*, których treści obejmują m.in. renesans – humanizm renesansowy, barok w literaturze, poezję metafizyczną, poezję i prozę epoki augustiańskiej, poezję i prozę epoki wiktoriańskiej, romantyzm w literaturze angielskiej (*wprowadzenie do literatury brytyjskiej*) czy literaturę okresu przedkolonialnego i kolonialnego, gotyk i powieści grozy, symbolizm, transcendentalizm, powieść eksperymentalną (*wprowadzenie do literatury amerykańskiej*). Treści te nie umożliwiają osiągnięcia efektów: EU1 „Student zna podstawową terminologię w zakresie literaturoznawstwa oraz ma uporządkowaną wiedzę z zakresu głównych epok i gatunków literatury brytyjskiej/amerykańskiej, a także potrafi powiązać je z odpowiednim kontekstem historyczno-kulturowym i zawodowym” (nawiązania do kontekstu zawodowego nie są w treściach programowych obecne), EU2 „Student potrafi analizować wybrane dzieła literackie w języku angielskim i wykorzystać wiedzę z zakresu literaturoznawstwa w działalności zawodowej, rozumiejąc ich kulturotwórczą rolę. Student potrafi również posługiwać się zaawansowanymi narzędziami informatycznymi w celu wyszukiwania i przetwarzania informacji dotyczących literackich tekstów źródłowych czy opracowań krytycznych” (w treściach programowych nie uwzględniono umiejętności posługiwania się żadnymi narzędziami informatycznymi), EU3 „Student potrafi brać udział w dyskusji, analizować i oceniać różnorodne opinie czy argumenty w oparciu o badane teksty literackie. Student rozumie także potrzebę ciągłego zgłębiania wiedzy z zakresu literatury brytyjskiej poprzez czytanie odpowiednich tekstów źródłowych czy krytyczno-literackich oraz oglądanie filmów dokumentalnych” (w treściach nie założono rozwijania umiejętności dyskusowania na tematy związane z tematyką zajęć).

Przykłady niepoprawnego doboru i sformułowania treści programowych pod względem ich celowego wykorzystania w osiągnięciu założonych dla zajęć efektów uczenia się zaobserwować można również w przypadku niektórych zajęć z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego. Przykładem mogą być cytowane już powyżej treści zajęć *gramatyka praktyczna*, w których założono przyswojenie przez studentów wiedzy (w mniejszym stopniu umiejętności) dotyczących posługiwania się językiem ogólnym (tzw. *general English/English for general purposes*), nie językiem specjalistycznym, podczas gdy w efektach uczenia się zakłada się, że student będzie posiadał „uporządkowaną wiedzę w zakresie struktur gramatycznych studiowanego języka ogólnego i języka biznesu oraz struktur leksykalnych niezbędnych do pełnienia ról zawodowych”. Ponadto, treści programowe dla tych zajęć nie umożliwiają osiągnięcia efektu z kategorii kompetencji społecznych: „Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy”. Podobny problem występuje w przypadku zajęć *rozumienie tekstu*, gdzie błędnie założono, że treści programowe zorientowane głównie na umiejętności rozwiązywania konkretnych zadań nakierowanych na rozumienie tekstu (wybór wielokrotny, prawda/fałsz, dobieranie) umożliwią osiągnięcie takich efektów, jak: EU1 „Student ma wiedzę z zakresu wybranych rejestrów tekstów czytanych oraz rozpoznaje ich cechy. Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu struktur gramatycznych i leksykalnych języka angielskiego” (treści programowe nie sugerują, że celem zajęć jest rozwijanie zasobu gramatyczno-leksykalnego studentów) czy EU3 powiązanego z kompetencjami społecznymi: „Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i dalszego doskonalenia umiejętności rozumienia tekstów o charakterze publicystycznym i biznesowym, korzystając z różnych źródeł wiedzy, w tym ekspertów z danej dziedziny”.

Treści programowe dla zajęć w module E, czyli dla specjalności *translatoryka stosowana* są specyficzne i kompleksowe, a także zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, które dla poszczególnych zajęć zostały założone. Treści programowe dla tych zajęć (np. *tłumaczenia pisemne tekstów specjalistycznych/literackich i kulturowych, tłumaczenia konsekwentne*

specjalistyczne/literackie i kulturowe czy *tłumaczenia simultaniczne specjalistyczne/literackie i kulturowe*) wskazują na zorientowanie tych zajęć na praktyczne zastosowanie wiedzy, a także na rozwój umiejętności powiązanych z działalnością zawodową tłumacza, co jest zgodne z założeniami koncepcji kształcenia dla tej specjalności. Niewłaściwe jest natomiast pominięcie w kartach zajęć dla tej specjalności efektów z kategorii kompetencji społecznych, a także treści programowych pozwalających na ich osiągnięcie.

Większe nieprawidłowości obecne są natomiast w treściach programowych zawartych w grupie zajęć dla drugiej specjalności, czyli *język angielski w biznesie*. Wynikają one z wcześniej zdiagnozowanych problemów dotyczących niespecyficznego i zbyt szeroko zdefiniowanej sylwetki absolwenta oraz nieprawidłowo określonych ról zawodowych, które jej absolwent miałby pełnić. W związku z powyższym, nie jest możliwe jednoznaczne stwierdzenie, czy zaproponowane w tej specjalności treści programowe pozwalają na osiągnięcie efektów przewidzianych dla tych zajęć. Ponadto, same efekty, jak już wyjaśniono w ocenie kryterium 1, nie odnoszą się w sposób jednoznaczny do katalogu zawodów zaprojektowanego dla tej specjalności. Przykładem mogą być treści programowe zajęć *europańska korespondencja biznesowa* i *amerykańska korespondencja biznesowa*, uwzględniające m. in. takie typy korespondencji jak list motywacyjny, CV, zapytania ofertowe, zamówienia, faktury, podziękowania, zaproszenia, odmowy, przeprosiny i życzenia. Nie wiadomo, w jakiej roli zawodowej występować ma osoba, do której treści te są adresowane, ponieważ nie zostały one w efektach dla zajęć określone. Podobnie, w przypadku zajęć *słownictwo biznesowe* treści programowe obejmują różne obszary słownictwa w szeroko rozumianym języku biznesu, jednak nie są one dopasowane do konkretnych kontekstów, w związku z czym rozwijanie umiejętności praktycznych nie będzie odbywało się w warunkach typowych dla działalności zawodowej.

Czas trwania studiów (6 semestrów) oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS (180) konieczny do ukończenia studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się i zaplanowanych treści programowych (z wyjątkiem kształcenia w zakresie drugiego języka, o czym poniżej).

W programie studiów wskazano, że studenci na studiach stacjonarnych uzyskują w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia 106 ECTS w przypadku specjalności *translatoryka stosowana* i 105 ECTS w przypadku specjalności *język angielski w biznesie* (odpowiednio 59% i 58% łącznej liczby punktów ECTS). Tym samym warunkiem, by co najmniej połowa programu studiów była realizowana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia został spełniony.

Sekwencja zajęć podana w planie studiów jest prawidłowa. Zakłada stopniowe rozwijanie kompetencji językowych studentów przez okres czterech semestrów. Jednocześnie, od początku studiów wprowadzane są zajęcia o charakterze propedeutycznym, powiązane z dyscypliną wiodącą – językoznawstwem (*wstęp do językoznawstwa, wykład monograficzny, stylistyka i składnia języka polskiego*), będące podbudową zajęć o charakterze bardziej szczegółowym i zaawansowanym (np. *pragmatyka języka angielskiego czy analiza dyskursu*), zaplanowanych do realizacji na dalszych etapach kształcenia. Zajęcia propedeutyczne są również podstawą dla zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym (głównie jednak w specjalności *translatoryka stosowana*) które są ich naturalną, szczegółową kontynuacją. Zajęcia specjalnościowe umiejscowione są w planie studiów począwszy od semestru trzeciego. Pewne zastrzeżenia sformułować jednak należy w

odniesieniu do umiejscowienia w planie studiów kursów, dla których podano wymagania wstępne, bez których prawidłowa realizacja tych zajęć, a w konsekwencji osiągnięcie zaplanowanych dla nich efektów uczenia się mogą być znacznie utrudnione bądź niemożliwe. Przykładem takich zajęć jest *wykład monograficzny*, ujęty w planie studiów w pierwszym semestrze, dla którego wymagania wstępne obejmują znajomość języka angielskiego poziomie B2. W świetle wymagań rekrutacyjnych, pozwalających na przyjmowanie kandydatów na podstawie wyniku matury na poziomie podstawowym, nie wszyscy studenci rozpoczynający studia na kierunku dysponują poziomem właściwym dla realizacji tych zajęć. Nierealne językowe wymagania wstępne (B2) na pierwszym semestrze pojawiają się również w sylabusach niektórych zajęć z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego, np. *gramatyka praktyczna oraz rozumienie tekstu*.

Zajęcia na kierunku prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów i warsztatów. Na kierunku przeważają formy zajęć sprzyjające aktywnej postawie studentów i stanowią one ponad 90% wszystkich godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. Zajęcia w formie wykładów realizowane są głównie w grupie zajęć kierunkowych. Należy przy tym jednak zauważyć, że wiele zajęć z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, będących zajęciami kluczowymi dla kierunku z punktu widzenia przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, prowadzone są jedynie w formie wykładów, mimo założenia, że studenci osiągają podczas tych zajęć nie tylko efekty z kategorii wiedzy, ale także z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych (np. *wstęp do językoznawstwa, wykład monograficzny, wprowadzenie do literatury brytyjskiej, wprowadzenie do literatury amerykańskiej*). Jeśli chodzi o kształcenie zawodowe w poszczególnych specjalnościach, realizowane jest ono głównie w formie ćwiczeń i laboratoriów, co jest wyborem prawidłowym biorąc pod uwagę założony praktyczny charakter zajęć.

Program studiów formalnie umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Do puli zajęć wybieralnych zaliczono następujące zajęcia: *język obcy nowożytny, projekt dyplomowy, praktyki zawodowe oraz grupę zajęć specjalnościowych*. Jednak w praktyce, jak ustalono na spotkaniach z przedstawicielami Uczelni oraz studentami kierunku (którzy twierdzą, że w trakcie trwania studiów nie dokonywali wyboru żadnych zajęć), wybór ten jest tylko pozorny. Przede wszystkim, wybór specjalności odbywa się przed podjęciem studiów przez kandydata, zatem *de facto* rekrutowani są oni na konkretną specjalność, mimo że nie otrzymują od Uczelni gwarancji jej uruchomienia. Wybór specjalności przed rozpoczęciem studiów prowadzi do usztywnienia ścieżki kształcenia i przypomina wybór osobnego kierunku studiów, nie jest więc jednoznaczny z umożliwieniem studentom elastycznego tworzenia zindywidualizowanej, własnej ścieżki kształcenia w obrębie danego kierunku studiów w toku jego realizacji. W związku z powyższym, również uwzględnienie zajęć *projekt dyplomowy* w grupie zajęć do wyboru nie jest uzasadnione, ponieważ zajęcia te są przypisane do specjalności, tj. student wybierając specjalność jest automatycznie przypisywany do realizacji projektu tłumaczeniowego bądź biznesowego. W odniesieniu do praktyk, podobnie jak projekt dyplomowy powiązanych z daną specjalnością, wybór, o którym mowa nie jest ponadto realnym wyborem zajęć również z uwagi na fakt, że sprowadza się do wyboru miejsca odbywania praktyk. W przypadku zajęć z języka obcego, wybór języka odbywa się w trybie, w którym studenci głosują na jedno zajęcia z dwóch i tylko te zajęcia, które zostaną wybrane większością głosów są uruchamiane. W efekcie, jedynym drugim językiem obcym realizowanym na kierunku jest język hiszpański, o czym świadczy również brak karty zajęć dla innego niż hiszpański języka. Podobna praktyka jak w przypadku języka obcego

obowiązuje w przypadku zajęć zaliczanych do puli zajęć wybieralnych w ramach specjalności (np. *tłumaczenia pisemne tekstów specjalistycznych/literackich i kulturowych, teoria tłumaczenia specjalistyczna/literacka i kulturowa czy korespondencja biznesowa amerykańska/europejska w języku angielskim*). Podsumowując, wymóg, aby co najmniej 30% punktów ECTS realizowanych było w ramach zajęć do wyboru, co pozwoliłoby studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, nie został spełniony.

Program studiów formalnie zawiera zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze 160 ECTS w przypadku specjalności *translatoryka stosowana* i 162 ECTS w przypadku specjalności *język angielski w biznesie*. Do zajęć z tej puli włączono wybrane kursy z grupy zajęć ogólnych, zajęć kierunkowych, zawierających m. in. zajęcia z zakresu PNJA, *projekt dyplomowy*, praktykę zawodową oraz wybrane zajęcia z grupy zajęć specjalnościowych. Należy jednak stwierdzić, że nie wszystkie z tych zajęć a) zawierają efekty uczenia się odnoszące się w sposób jednoznaczny i nie budzący zastrzeżeń do kontekstów zawodowych sprecyzowanych w koncepcji kształcenia, b) zawierają treści programowe umożliwiające realizację efektów uczenia się powiązanych z kształceniem praktycznym, oraz, co szczególnie ważne c) są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Z uwagi na uchybienia wymienione powyżej, do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zaliczyć nie można następujących zajęć z grupy zajęć ogólnych i kierunkowych: *język obcy* (12 ECTS), *technologia informacyjna* (3 ECTS), *elementy prawa i podstawy przedsiębiorczości* (3 ECTS), *komunikacja społeczna* (2 ECTS), *gramatyka praktyczna* (12 ECTS), *język mówiony* (10 ECTS), *rozumienie ze słuchu* (6 ECTS), *fonetyka* (5 ECTS), *analiza dyskursu* (1 ECTS), *współczesna kultura brytyjska* (2 ECTS), *współczesna kultura amerykańska* (2 ECTS) oraz *pragmatyka języka angielskiego* (2 ECTS). Dodatkowo, dla specjalności *translatoryka stosowana* do puli zajęć kształtujących umiejętności praktycznie nie można zaliczyć zajęć *gramatyka kontrastywna* (4 ECTS). Jednakże, w przypadku tej specjalności pozostałe zajęcia zostały zakwalifikowane jako zajęcia praktyczne w sposób prawidłowy, tj. umożliwiają one rozwijanie praktycznych umiejętności powiązanych z wykonywaniem zawodu tłumacza, czego przykładem są takie zajęcia jak *tłumaczenia symultaniczne specjalistyczne* czy *warsztat tłumacza przysięgłego*, w których akcentuje się odwołania do jasno sprecyzowanego kontekstu zawodowego na wielu płaszczyznach – efektów uczenia się, treści programowych oraz metod kształcenia (obejmujących m.in. symulacje, praktyczne ćwiczenia z zakresu tłumaczenia, ćwiczenia w laboratorium językowym czy studia przypadku). W związku z powyższym, dla specjalności *translatoryka stosowana*, warunek, aby co najmniej 50% punktów ECTS studenci uzyskali w toku realizacji zajęć o charakterze praktycznym został spełniony. W przypadku specjalności *język angielski w biznesie*, nie można stwierdzić, że zajęcia z grupy F zostały prawidłowo włączone do puli zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, ponieważ nie stanowią praktycznego przygotowania zawodowego studentów w odniesieniu do wielu zawodów wymienionych w sylwetce absolwenta tej specjalności, takich jak specjalista ds. sprzedaży, specjalista ds. PR, specjalista ds. social mediów, asystent zarządu, pracownik organów i agencji Unii Europejskiej czy pracownik wydawnictw publikujących literaturę anglojęzyczną. Wiele zajęć włączonych do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w przypadku tej specjalności zapewnia jedynie przygotowanie językowe z zakresu języka specjalistycznego (np. *słownictwo biznesowe, język angielski w negocjacjach, korespondencja biznesowa*). Z uwagi na nieprawidłowo skonstruowany katalog zawodów, należy stwierdzić, że wymóg ustawowy, by ponad połowa punktów ECTS była przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, dla specjalności *język angielski w biznesie* nie został spełniony.

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka angielskiego do poziomu C1 oraz drugiego języka (język hiszpański) do poziomu B2 według ESOKJ. Zajęciom z drugiego języka przypisano 12 punktów ECTS, co przekłada się na 180 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz pracą własną studenta w wymiarze 120 godzin (łącznie 300 godzin). Z uwagi na fakt, że studenci nie muszą dysponować żadną wstępną wiedzą w zakresie drugiego języka obcego (co potwierdzają informacje uzyskane na spotkaniu z przedstawicielami studentów kierunku), nie jest możliwe osiągnięcie poziomu B2 założonego w efektach uczenia się dla kierunku. Według wytycznych ESOKJ, progres od poziomu 0 do poziomu B2 wymaga bowiem co najmniej 500 godzin nakładu pracy ucznia/studenta, co odpowiada co najmniej 16 punktom ECTS.

Program studiów obejmuje następujące kursy z zakresu nauk społecznych: *elementy prawa i podstawy przedsiębiorczości* (3 ECTS), *komunikacja społeczna* (2 ECTS), a także *podstawy prawa i ekonomii dla tłumaczy* (1 ECTS, dla specjalności *translatoryka stosowana*) i *psychologia biznesu* (1 ECTS, dla specjalności *język angielski dla biznesu*). Tym samym, wymóg zapewnienia studentom kierunku z dziedziny nauk humanistycznych realizacji co najmniej 5 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych został spełniony dla obu specjalności.

Według raportu samooceny, metody kształcenia stosowane na kierunku są różnorodne i dopasowane do charakteru zajęć oraz zaplanowanych dla nich treści programowych. Obejmują one metody podające (np. wykład informacyjny z elementami interakcji i dyskusji), metody praktyczne, stosowane w ramach ćwiczeń, laboratoriów i konwersatoriów, oraz metody projektowe, stosowane głównie w trakcie zajęć *projekt dyplomowy* i *projekty tłumaczeniowe*. Ten lakoniczny opis metod kształcenia na kierunku potwierdza analiza kart zajęć, w których przeważającej większości w sekcji „Narzędzia i metody dydaktyczne” podano bardzo zdawkowe informacje na temat stosowanych w toku realizacji zajęć metod dydaktycznych. Katalog wykorzystywanych metod kształcenia jest dość ograniczony, a najpopularniejsze z metod obejmują dyskusje, debaty, pracę z tekstem, pracę ze słownikiem, pisanie tekstów i analizę tekstów. Ponadto, nagminnie stosowaną praktyką jest wymienianie w kartach zajęć pracy indywidualnej, pracy w parach i pracy w grupach/pracy zespołowej, które nie są metodami kształcenia, a jedynie formami pracy w klasie, które pozwalają na realizację określonych typów aktywności. Powyżej wymienione metody są również stosowane w przypadku zajęć w modułach specjalnościowych, mimo że nie pozwalają one na wykonywanie czynności zawodowych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Należy jednak nadmienić, że problem ten jest w większym stopniu zauważalny dla specjalności *język angielski w biznesie*, w mniejszym zaś w przypadku *translatoryki stosowanej*, gdzie uwzględniono specyficzne metody pozwalające na wykonywanie czynności powiązanych ze ścieżką zawodową, takie jak ćwiczenia translacyjne z wykorzystaniem laboratorium komputerowego czy symulacje. Ponadto, co jest również regułą w przypadku zajęć mających w założeniu Uczelni stanowić praktyczne przygotowanie zawodowe, wyszczególnione w postaci listy metody kształcenia dla większości zajęć zostały opisane w sposób ogólny, co nie daje pełnej informacji nt. zakresu ich wykorzystania w kształtowaniu założonych umiejętności, w tym umiejętności praktycznych, czego przykładem są takie metody, jak analiza przykładów, ćwiczenia praktyczne, prezentacja czy projekt. Podsumowując, tak dobrane metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności, ale tylko w pewnym stopniu motywują ich do pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Nie zapewniają one także odpowiedniego przygotowania do pełnego zakresu działalności zawodowej zdefiniowanej dla kierunku.

Metody kształcenia w założeniach umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka angielskiego na poziomie C1, a także drugiego języka obcego na poziomie B2. Metody te obejmują m.

in. ćwiczenia ustne z wykorzystaniem podręcznika, pracę z tekstem autentycznym, ćwiczenia leksykalne, pracę ze słownikiem i debatę. Metody kształcenia umożliwiają również dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

Praktyki zawodowe przewidziane zostały w programie studiów na prowadzonych przez Uczelnię dwóch specjalizacjach: języku angielskim w biznesie oraz translatoryce stosowanej. W niewłaściwy sposób założono, iż efekty uczenia się osiąmane w ramach tych praktyk są niemalże identyczne, chociaż, z założenia, specjalizacje te przygotowują do podejmowania pracy w zróżnicowanych środowiskach zawodowych. Absolwent translatoryki to tłumacz, pracownik korporacji międzynarodowej (np. na stanowisku specjalisty ds. obsługi klienta zagranicznego, tłumacz tekstów specjalistycznych, asystent zarządu, itp.), z kolei absolwent języka angielskiego w biznesie to m.in. specjalista ds. PR czy social mediów, pracownik korporacji międzynarodowej (np. specjalista ds. sprzedaży, obsługi klienta zagranicznego, asystent zarządu, pracownik sekretariatu, itp.). Widać więc jasno zróżnicowanie w profilach zawodowych absolwenta. Jedyna różnica pomiędzy katalogami efektów dla obu specjalizacji polega na wymiennym zastosowaniu określenia „w tym języka biznesu” oraz „technik tłumaczeniowych” w efekcie w kategorii wiedzy, co nie jest wystarczające, aby zróżnicować profil zawodowy w kontekście katalogu liczącego 6 efektów, w tym 2 z zakresu wiedzy.

Co więcej, efekty te są z założenia osiąmane przez o wiele bardziej zróżnicowane treści kształcenia i mają również prowadzić razem do osiąmania celów kształcenia, które są również odmienne dla obu specjalizacji. Problemy będące skutkiem tego połączenia specjalizacji są widoczne w każdym aspekcie planowania, realizacji i doskonalenia praktyk, a także później, konsekwentnie, we współpracy z interesariuszami kierunku, co zostanie uwzględnione w ocenie kryterium 6. Kolejny problem to niewspółmierna liczba i zakres efektów do wymiaru praktyki. Dla 320 godzin i 12 ECTS założono jedynie po dwa efekty na każdym etapie.

Pozostałe nieprawidłowości zidentyfikowane w obrębie efektów przyjętych dla praktyk są typowe dla programu ocenianego kierunku (opisane w kryterium 1). Są sformułowane w sposób zbyt lapidarny, powodując brak zrozumienia odnośnie do tego, jakiej wiedzy czy umiejętności dany efekt dotyczy. Mają w większości charakter niespecyficzny - nie odnoszą się w większości do specyfiki ról zawodowych założonych w sylwetce absolwenta, są zbyt rozbudowane, wieloelementowe, niedające się objąć jedną oceną kompetencji, nieprawidłowo uszczegóławiające ogólne efekty uczenia się dla kierunku poprzez odwoływanie się do kilku efektów ogólnych jednocześnie – nawet do 8 na każdym etapie praktyk. Najlepszym przykładem reprezentującym wszystkie powyżej wspomniane nieprawidłowości będzie efekt: „Student rozumie wpływ rozwoju i konieczność zastosowania nowoczesnych narzędzi i technologii informacyjnych w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów i specjalizacją. Zna i potrafi zastosować w praktyce podstawową terminologię z zakresu technologii informacyjnej oraz wykorzystywać programy służące realizacji celów w trakcie praktyki zawodowej”, wielokrotnie złożony, generyczny i przyporządkowany do dwóch efektów przyjętych dla kierunku studiów.

Treści kształcenia dla praktyk zawodowych obarczone są nieprawidłowościami o zbliżonym charakterze do tych dotyczących efektów uczenia się. Treści nie są kompletne w kontekście zapewnienia możliwości osiąmania efektów - w katalogu treści nie znalazły się treści umożliwiające osiągnięcie efektów: „zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości w zakresie studiowanego kierunku”, „(...) znajomość aspektów kulturowych i dylematów

cywilizacyjnych krajów angielskiego obszaru językowego, struktur gramatycznych i leksykalnych w języku angielskim (...), a także norm, procedur i dobrych praktyk niezbędnych do pełnienia ról zawodowych w miejscu odbywania praktyki”.

Stwierdzono również, iż w katalogu treści, w każdym z semestrów ulokowano „Zapoznanie się ze strukturą, kulturą organizacyjną firmy, organizacją pracy, harmonogramem (...)”, co w przypadku praktyk odbywających się u tego samego pracodawcy, na tym samym stanowisku, skutkuje wielokrotnym realizowaniem tych samych treści, co potwierdzono podczas wizytacji. **Rekomenduje się** uwzględnienie w treściach praktyk możliwości realizacji wszystkich etapów praktyk u tego samego praktykodawcy, a także u praktykodawców zróżnicowanych, czy też na zróżnicowanych miejscach pracy.

Wymiar praktyk jest zgodny z wymogami Ustawy – wynosi sześć miesięcy, w tym 960 godzin, po 320 na każdym etapie i 36 ECTS, po 12 ECTS na etap. Przypisanie punktów ECTS do kolejnych etapów realizacji praktyk jest właściwe. Harmonogram praktyk wykonalny – rozpoczynają się w semestrze 4 i w trzech kolejnych etapach semestralnych odbywają się do ostatniego semestru studiów włącznie.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk obejmują następujące narzędzia: wniosek o wyrażenie zgody na realizację praktyk zawodowych, sprawozdanie z realizacji praktyk zawodowych zawierające katalog efektów uczenia się, których osiągnięcie (TAK/NIE) zaznacza opiekun zakładowy, zaświadczenie o odbyciu praktyki, protokół zaliczenia praktyk zawodowych. Podczas wizytacji stwierdzono, że choć dokumentacja odnosi się do efektów uczenia się, żaden z wymienionych dokumentów nie potwierdza realizacji treści praktyk umożliwiających osiąganie tych efektów. W przypadku specjalizacji tłumaczeniowej, na przykład, sprawozdanie nie potwierdza wykonywania pisemnych tłumaczeń, tłumaczeń ustnych oraz przygotowywania ofert. Stwierdzono natomiast realizację treści spoza programu np. czynności z zastosowaniem cen transferowych, prowadzenie obsługi księgowej. Ponadto, w zaświadczeniu o odbyciu praktyki, gdzie znajduje się również zaliczenie przez uczelnianego opiekuna, zidentyfikowano nieadekwatne dla programu praktyki (dla efektów oraz treści) pytania zadawane studentowi w celu uzyskania zaliczenia podczas rozmowy, która stanowi jedno z narzędzi weryfikacji. Dla przykładu, pytania brzmią: „Interkulturowość – pokazywanie barier komunikacyjnych – omówić”, „Rozumienie spełniania standardów etycznych – omówić”, a treści takie nie zostały dla praktyk zdefiniowane. Zastosowana forma zaliczenia (w postaci odpowiedzi na pytania) nie daje możliwości weryfikacji pełnego katalogu efektów, w szczególności efektów z zakresu kompetencji społecznych i umiejętności, a weryfikuje jedynie wiedzę teoretyczną. Ocena praktyk obejmuje też nieprawidłowo ocenę cech osobowych praktykanta np. jego rzetelności, aktywności, poszanowania przez niego wyposażenia i sprzętu, co z jednej strony jest ważne w każdym zakładzie pracy, jednakże nie może stanowić kryteriów weryfikacji i oceny realizacji praktyki i jej zaliczenia w kontekście wymogów programu.

Zaprojektowane narzędzia nie pozwalają na pełną i kompleksową weryfikację oraz ocenę efektów uczenia się, co potwierdza dokumentacja praktyk. Dodatkowo, w dokumentacji tej zdiagnozowano szereg nieprawidłowości, które uniemożliwiają ocenę i weryfikację efektów: nie ma tutaj śladu oceny jakościowej, wartościującej w odniesieniu do poszczególnych efektów. Nie ma też próbek prac studenta, gdzie opiekun zakładowy miałby możliwość sformułować ocenę zwrotną dla studenta oraz ocenę pomocniczą dla opiekuna uczelnianego. W rezultacie, opiekun uczelniany, pomimo włączenia do procesu weryfikacji i oceny również rozmowy ze studentem, nie posiada wystarczających informacji i danych do oceny stopnia osiągnięcia efektów. Jego ocena osiągnięcia efektów uczenia się nie ma

charakteru kompleksowego i nie odnosi się w sposób jakościowy do każdego z nich. **Rekomenduje się** dalsze doskonalenie narzędzi i metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie praktyk tak, aby ocena ta miała charakter kompleksowy i jakościowy.

Liczba opiekunów praktyk z ramienia Uczelni jest wystarczająca. Opiekun zakładowy to zazwyczaj jedna osoba wyznaczana przez praktykodawcę, co zaspakaja potrzebę procesu dydaktycznego. Uczelnia w dalszym ciągu nie określiła wymogów jakościowych, jakie stawiane są opiekunowi zakładowemu praktyk - nie odniosła się do jego kompetencji translatorskich i poziomu biegłości językowej ani do sposobów weryfikacji tych kompetencji. Analogiczne uwagi dotyczą opiekuna uczelnianego.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk nie zawsze są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, nie zawsze umożliwiają też osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Podczas wizytacji potwierdzono na przykład, że studenci posługują się w miejscu praktyki bardzo zróżnicowanym oprogramowaniem, służącym do realizacji różnych działań, niezgodnych z założeniami programowymi kierunku i nie umożliwiającym weryfikację kompetencji i wiedzy uzyskanych w trakcie realizacji programu studiów podczas odbywania praktyki. Przykładem takiego oprogramowania wykorzystywanego podczas praktyk niezgodnie z programem jest system finansowo-księgowy. Uczelnia wprawdzie określiła warunki, jakie musi spełniać miejsce praktyk, jednak niewystarczająco odniosła się do infrastruktury w zakładzie pracy i nie uwzględniła specyficznych warunków, jakie powinny być spełnione, aby cele praktyk, efekty i treści zostały zrealizowane. **Rekomenduje się** dostosowanie wymogów stawianych infrastrukturze miejsc odbywania praktyk w taki sposób, aby umożliwiały osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk, a także były zgodne z potrzebami procesu kształcenia.

W Uczelni obowiązuje regulamin określający procedurę odbywania praktyk przez studentów ocenianego kierunku. Określono cele praktyk, zasady organizacji, terminy odbywania praktyk, wskazano osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami, w tym wyszczególniono ich zadania oraz zakresy odpowiedzialności, wymieniono obowiązki studenta, a także sprecyzowano warunki zaliczenia. W regulaminie odniesiono się również do warunków, jakie powinny spełniać miejsca odbywania praktyk, w tym do oceny infrastruktury praktykodawcy. Nie odniesiono się do wymogów jakościowych dotyczących opiekunów zakładowych i uczelnianych. Regulamin uwzględnia procedurę postępowania w przypadku wskazania miejsca odbywania praktyk przez studenta oraz kryteria jakościowe stawiane takim miejscem. W regulaminie nie określono warunków kwalifikowania na praktykę, ale warunki te wpisano w sylabus praktyk. Nie odnoszą się jednak do każdego z kolejnych etapów realizacji praktyk. **Rekomenduje się** określenie specyficznych wymogów kwalifikowania na praktyki dla każdego ich etapu odrębnie. W załączniku do regulaminu zawarto formularz hospitacji praktyk, brakuje jednak opisu trybu i formy przeprowadzania hospitacji praktyk w regulaminie, współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk, a także ich sposobów komunikowania się. Brakuje także zasad współpracy pomiędzy opiekunem uczelnianym i zakładowym oraz sposobów ich komunikowania się. **Rekomenduje się** uzupełnienie zapisów regulaminu o tryb i formę hospitowania praktyk, a także o zasady współpracy pomiędzy opiekunem uczelnianym i zakładowym oraz sposobów ich komunikowania się.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, jednak – konsekwencji wyżej opisanych rozwiązań - dobór ten nie zawsze jest prawidłowy.

Wewnętrzne procedury jakościowe zakładają monitoring i ewaluację programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizacji praktyk,

miejsc praktyk, a także efektów uczenia się osiąganych na praktykach i dokonywane systematycznie, z udziałem studentów, nie uściślają, w jaki sposób wyniki tych działań jakościowych są opracowywane oraz jakie mają znaczenie dla doskonalenia programu studiów. Ponadto, Uczelnia nie wprowadziła w życie kompletu zaleceń dotyczących praktyk, gdyż nie wszystkie zostały skutecznie i w pełni zrealizowane. Stąd, przyjęte procedury nie skutkują diagnozowaniem problemów i doskonaleniem programu praktyk oraz jego realizacji. System zapewnienia jakości w odniesieniu do praktyk w dalszym ciągu nie działa w pełni skutecznie.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się, tj. rozplanowanie zajęć jest zgodna z zasadami higieny pracy, umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się i pozwala studentom na równomierne rozłożenie wysiłku w czasie.

Czas przewidziany na sesje egzaminacyjne jest prawidłowy, a okres przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia <i>(zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)</i>
1.	Zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie przez studentów zakładanych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się, jak i efektów dla poszczególnych zajęć	<p>Uczelnia dokonała analizy treści programowych pod kątem umożliwienia osiągnięcia założonych dla kierunku efektów uczenia się. W wyniku analizy wprowadzono zmiany treści programowych poszczególnych zajęć realizowanych do roku akademickiego 2021/2022 oraz opracowano nowy program studiów dla rocznika rozpoczynającego kształcenie w roku akademickim 2022/2023.</p> <p>Modyfikacje, o których mowa, dotyczyły jednak, według informacji dostarczonych przez Uczelnię, głównie efektów uczenia się i obejmowały wyeliminowanie ich powtarzalności czy wad formalnych w ich formułowaniu, a w mniejszym stopniu zapewnienia treści</p>	<p style="text-align: center;">zalecenie niezrealizowane</p>

		<p>programowych umożliwiających osiągnięcie efektów. Ponadto, dokonano zmian w zakresie form zajęć oraz wprowadzono nowe zajęcia mające na celu m. in. wzbogacenie treści programowych.</p> <p>Mimo pewnych działań w zakresie modyfikacji treści programowych, nieprawidłowości dotyczące możliwości zapewnienia osiągnięcia zaplanowanych dla kierunku i poszczególnych zajęć efektów uczenia się nie zostały w pełni wyeliminowane, tj. proponowane na kierunku treści programowe nie zapewniają osiągnięcia efektów z kategorii umiejętności, w szczególności w odniesieniu do praktycznych umiejętności zawodowych, oraz kompetencji społecznych.</p>	
2.	<p>Uwzględnienie w treściach programowych zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek w określonej w koncepcji kształcenia działalności zawodowej</p>	<p>Działania Uczelni dotyczące tego zalecenia obejmowały m. in. wprowadzenie nowych zajęć mających stanowić praktyczne przygotowanie zawodowe (np. <i>elementy prawa i podstawy przedsiębiorczości, analiza dyskursu, e-biznes i usługi elektroniczne</i>), które nie odnoszą się jednak do dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. Ponadto, poszerzono zakres tematyczny zajęć z zakresu literaturoznawstwa (a także, mimo braku przyporządkowania kierunku do tej dyscypliny, z zakresu nauk o kulturze i religii). Poszerzono również ofertę przedmiotów specjalnościowych.</p> <p>Powyższe zmiany nie wpłynęły na wyraźne uwzględnienie w treściach programowych zajęć z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa zastosowań wiedzy powiązanej z tymi dyscyplinami w działalności</p>	<p>zalecenie niezrealizowane</p>

		zawodowej określonej w koncepcji kształcenia.	
3.	Zapewnienie w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze ponad połowy punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów	Uczelnia wprowadziła do programu studiów nowe zajęcia mające kształtować umiejętności praktyczne. Zmodyfikowano także proces dyplomowania, zastępując przygotowanie pracy dyplomowej projektem dyplomowym, mającym w założeniu być pracą o charakterze aplikacyjnym. Wprowadzono także modyfikacje w zakresie treści programowych, form prowadzenia zajęć oraz metod weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Doprowadziło to do osiągnięcia wskaźnika, według którego ponad 50% punktów ECTS powinno być uzyskiwane przez studentów w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, jednak jedynie dla specjalności <i>translatoryka stosowana</i> .	zalecenie niezrealizowane
4.	Zapewnienie studentom realnej możliwości wyboru zajęć lub grup zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów	Uczelnia wprowadziła zmiany w programie studiów mające zapewnić wymagany wymiar zajęć do wyboru, jednak wybór ten jest tylko pozorny z uwagi na obowiązujące na kierunku zasady wyboru zajęć polegające na głosowaniu na zajęcia, które są w efekcie uruchamiane. Ponadto, stosuje się w Uczelni praktykę wyboru specjalności w trakcie rekrutacji, co pociąga za sobą również konsekwencje dla wyboru tematyki projektu dyplomowego oraz miejsc odbywania praktyk.	zalecenie niezrealizowane
5.	Określenie dla każdego etapu praktyki zawodowej odrębnych, specyficznych dla objętych koncepcją kształcenia ról zawodowych efektów uczenia się i	Uczelnia określiła dla każdego etapu praktyki odrębne efekty uczenia się. Nie są one jednak specyficzne dla ról zawodowych, które zakłada koncepcja kształcenia w odniesieniu do prowadzonych specjalizacji, gdyż efekty dla dwóch różnych specjalizacji	zalecenie niezrealizowane

	adekwatnych do nich treści programowych.	– biznesowej i translatorycznej, w zdecydowanej większości się powtarzają. Adekwatna uwaga dotyczy przyjętych dla praktyk treści kształcenia.	
6.	Określenie specyficznych dla kierunku studiów zasad kwalifikowania studentów do kolejnych etapów praktyki zawodowej, w szczególności w zakresie stawianych studentom wstępnych wymagań merytorycznych.	W programie praktyk nie określono specyficznych dla kierunku studiów zasad kwalifikowania studentów na kolejne etapy praktyki zawodowej. Przedstawiono jedynie zbiorczo wymagania wstępne, których nie odniesiono do żadnego z etapów, a ogólnie, do całych praktyk (syllabus dotyczy wszystkich trzech etapów).	zalecenie niezrealizowane
7.	Określenie zasad weryfikacji miejsc praktyk zawodowych, wybranych samodzielnie przez studentów pod kątem możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz formalnych i merytorycznych wymogów stawianych opiekunom praktyk, zarówno zakładowym, jak i uczelnianym.	W Regulaminie praktyk (nowym) określono zasady weryfikacji miejsc praktyk zawodowych wybranych samodzielnie przez studentów pod kątem możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Warunki te obejmują: a) właściwe warunki materialne umożliwiające odbycie praktyk oraz bezpieczeństwo pracy b) osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się zgodnie z programem praktyk c) opiekę merytoryczną nad studentem d) potwierdzenie sporządzonego przez studenta sprawozdania z przebiegu praktyk. Student winien uzyskać zatwierdzenie miejsca przez dyrektora Kolegium. Wniosek powinien uwzględniać informacje o zakładzie pracy. Uczelnia nie określiła formalnych i merytorycznych wymogów stawianych opiekunom praktyk – ani zakładowemu, ani uczelnianemu.	zalecenie niezrealizowane
8.	Zapewnienie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się	Poszerzono katalog narzędzi i metod weryfikacji efektów uczenia się. Są one bardziej skuteczne niż narzędzia i metody stosowane dotychczas	zalecenie zrealizowane

	zakładanych dla praktyk zawodowych, umożliwiających skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia tych efektów przez studentów	i uwypuklają rolę opiekuna uczelnianego w tej weryfikacji. Skuteczność metod w dalszym ciągu wymaga doskonalenia, na co zwrócono uwagę w ocenie.	
9.	Odstąpienie od zaliczania praktyk na podstawie wykonywanej pracy zawodowej.	Uczelnia odstąpiła od zaliczania praktyk na podstawie wykonywanej pracy zawodowej - przyjęto nowy Regulamin praktyk.	zalecenie zrealizowane
10.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń	Uczelnia wprowadziła zmiany w Uczelnianym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia dotyczące jasnego określenia obszarów wymagających szczególnego monitorowania.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są częściowo zgodne z koncepcją kształcenia oraz efektami uczenia się. Odwołują się one prawidłowo do przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych oraz do proporcji tego przyporządkowania, akcentując wiodącą rolę językoznawstwa. Treści powiązane z dyscyplinami językoznawstwo i literaturoznawstwo są również kompleksowe i aktualne, jednakże sprowadzają się w przeważającej większości do elementów wiedзовych, pomijając praktyczne zastosowania wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo w działalności zawodowej, do której przygotowywać ma kierunek. Również treści programowe zajęć z zakresu praktycznej nauki języka nie odnoszą się prawidłowo do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych powiązanych z wykonywaniem działalności zawodowej, mimo założeń, że są to zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Treści programowe zajęć stanowiących praktyczne przygotowanie zawodowe nie w pełni uwzględniają normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, ponieważ nie odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych powiązanych ze wszystkimi zawodami wymienionymi w koncepcji kształcenia. Ponadto, treści programowe w przypadku wielu zajęć oferowanych w programie studiów nie zapewniają osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się, które dla tych zajęć zostały sformułowane, co jest przede wszystkim zauważalne w przypadku treści mających zapewnić osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się z kategorii umiejętności (w szczególności powiązanych z kontekstem zawodowym) oraz z kategorii kompetencji społecznych.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób

prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się z wyjątkiem efektów sformułowanych dla zajęć z zakresu drugiego języka obcego. Program studiów formalnie umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, ale zasady funkcjonujące na kierunku w tym zakresie nie pozwalają na elastycznie kształtowanie ścieżki kształcenia, ponieważ wybór specjalności odbywa się przed rozpoczęciem studiów, wybór zajęć w trakcie trwania studiów polega na wyborze większością głosów studenckich jednych zajęć z dwóch podanych, w związku z czym wybór ten jest tylko pozorny. Program studiów formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze, jednak zajęcia te w odniesieniu do specjalności *język angielski w biznesie* nie są prowadzone w warunkach właściwych dla pełnego zakresu działalności zawodowej zdefiniowanej dla tej specjalności i w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka kierunkowego (język angielski) oraz drugiego języka obcego (język hiszpański), przy czym dla drugiego języka obcego wymiar zajęć oraz wyrażony w punktach ECTS nakład pracy studenta nie pozwalają na osiągnięcie założonego w efektach uczenia się poziomu B2. W programie studiów zapewniono co najmniej 5 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów i stymulują ich do samodzielności, ale tylko w pewnym stopniu motywują ich do aktywnego udziału w procesie uczenia się z uwagi na swoją małą różnorodność. Metody kształcenia nie zapewniają ponadto osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się, w szczególności powiązanych z przygotowaniem do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, głównie w odniesieniu do specjalności *język angielski w biznesie*, ponieważ są one generyczne, niedookreślone i niespecyficzne dla większości zawodów ujętych w sylwetce absolwenta. Stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka angielskiego na poziomie C1 i drugiego języka na poziomie B2 i umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie w pełni zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wymiar praktyk zawodowych spełnia wymogi formalne i harmonogram ich realizacji jest właściwy. Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk, dobór miejsc odbywania, a także kompetencje opiekunów praktyk w zakładach pracy nie w pełni zapewniają prawidłową realizację praktyk. Uczelnia nie zapewnia właściwych miejsc praktyk wszystkim studentom, a przyjęte zasady nie gwarantują prawidłowego doboru miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Propozycja oceny kryterium jako niespełnionego wyniku z niedostosowania się do zaleceń:

- 1) dotyczącego zapewnienia treści programowych umożliwiających osiągnięcie przez studentów zakładanych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się, jak i efektów dla poszczególnych zajęć,
- 2) dotyczącego uwzględnienia w treściach programowych zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek w określonej w koncepcji kształcenia działalności zawodowej,

- 3) dotyczącego zapewnienia w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze ponad połowy punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów,
- 4) dotyczącego zapewnienia studentom realnej możliwości wyboru zajęć lub grup zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów,
- 5) określenia dla każdego etapu praktyki zawodowej specyficznych dla objętych koncepcją kształcenia ról zawodowych efektów uczenia się i adekwatnych do nich treści programowych,
- 6) określenia specyficznych dla kierunku studiów zasad kwalifikowania studentów do kolejnych etapów praktyki zawodowej, w szczególności w zakresie stawianych studentom wstępnych wymagań merytorycznych,
- 7) określenia formalnych i merytorycznych wymogów stawianych opiekunom praktyk, zarówno zakładowym, jak i uczelnianym,

a także:

- 1) niewłaściwego doboru metod kształcenia na kierunku w odniesieniu do umożliwienia osiągnięcia zaplanowanych dla zajęć efektów uczenia się,
- 2) systemu monitorowania przebiegu i jakości praktyk w taki sposób, aby umożliwiał doskonalenie programu praktyk i ich realizacji oraz diagnozowanie ewentualnych nieprawidłowości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Przyjęcia na studia w WSZOP w Katowicach odbywa się poprzez rekrutację, a także w drodze przeniesienia z innej uczelni, także uczelni zagranicznej. Istnieje także możliwość przyjęcia w poczet studentów WSZOP w ramach procedury potwierdzenia efektów uczenia się. Dorocznie podejmowana przez Senat uczelni uchwała rekrutacyjna określa zarówno warunki rekrutacji, jak i przebieg postępowania rekrutacyjnego. Przyjęcia na studia I stopnia na kierunku filologia angielska obwarowane są następującymi warunkami: kandydaci przyjmowani są jedynie na wyników egzaminu maturalnego z języka angielskiego, przy czym warunkiem minimalnym dla kandydatów jest próg 40% dla egzaminu rozszerzonego oraz próg 60% przy zastosowaniu przelicznika 0,7 dla egzaminu pisemnego i ustnego na poziomie podstawowym. W uchwale wskazano także wymogi rekrutacyjne dla kandydatów z tzw. starą maturą. Tak więc stwierdzić należy, iż postępowanie rekrutacyjne na studia I stopnia uwzględnia jedynie umiejętności w zakresie biegłości językowej w odniesieniu do języka kierunkowego. Nie uwzględniane są inne ich kompetencje pozwalające na sprawne studiowanie kierunku filologicznego. Tak sformułowane zasady rekrutacji zapewniają kandydatom bezstronny i równy dostęp do studiów.

Są także przejrzyste, lecz nie w pełni selektywne. Nie prowadzą do zrekrutowania kandydatów posiadających wstępną wiedzę oraz umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Część zrekrutowanych studentów takiej wiedzy i umiejętności wstępnych w stopniu zadowalającym nie posiada. Świadczy o tym opisywane w Raporcie Samooceny i potwierdzone podczas wizytacji w uczelni zjawisko licznych rezygnacji ze studiów. W zasadach rekrutacji brak informacji na temat oczekiwanych kompetencji cyfrowych kandydatów oraz wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

W Uczelni obowiązują jasne zasady, warunki i procedury potwierdzające efekty uczenia się osiągnięte poza systemem studiów, zapewniające możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady dyplomowania określone są w Regulaminie studiów na WSZOP oraz uszczegółowione w zarządzeniu rektora WSZOP nr 19/2018/2019 dotyczącym zasad realizacji projektu dyplomowego – studia pierwszego stopnia, profil praktyczny. Zgodnie z zapisami ww. zarządzenia rektora projekt dyplomowy ma „charakter aplikacyjny i stanowi realizację indywidualnego lub zespołowego zadania prowadzącego do wymiernego efektu potwierdzającego zdobycie umiejętności praktycznych właściwych dla danego kierunku”. Procedura zakłada zatem możliwość grupowego przygotowania projektów, nie stanowi jednak, w jaki sposób ustala się – co jest niezwykle istotne pod względem weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez poszczególnych studentów - zasad ustalania wkładu pracy osób partycypujących w projekcie, co w praktyce uniemożliwia właściwą ocenę rezultatów ich pracy. Projekt zgodnie z tym dokumentem może mieć formę „studium językoznawczego, w którym przedstawione zebrane informacje na temat określonego problemu”. Począwszy od roku akademickiego 2022/23 studenci przygotowują projekt dyplomowy w ramach dwusemestralnych zajęć (semestr V I VI) *projekt dyplomowy*. Projekt ten ma w swoim zamierzeniu stanowić „opracowanie praktycznych zagadnień związanych z filologią angielską” inspirowanych przez pracodawców, ich tematyką mogą stać się „m.in. problemy zgłaszane przez pracodawców, u których studenci realizują praktyki zawodowe”. Projekt dyplomowy poddany jest ocenie tylko przez opiekuna projektu, w porównaniu z poprzednią formą realizacji procesu dyplomowego, która zakładała sporządzenie pracy dyplomowej ocenionej przez dwóch nauczycieli akademickich – tego sprawującego nad nią bezpośredni nadzór, jak i drugą osobę (recenzenta), w ten proces niebezpośrednio zaangażowaną. Zrezygnowano z konieczności sporządzenia drugiej recenzji, co w rozmowie z nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, spotkało się z bardzo pozytywnym przyjęciem. Nauczyciele akademicy biorący udział w spotkaniu z zespołem oceniającym PKA silnie podkreślali fakt, że opiekun pracy w sposób merytoryczny i rzetelny oceni wartość projektu dyplomowego, nie ma zatem potrzeby angażowania w proces dyplomowania dodatkowych osób. Uznając niezwykle istotną rolę procesu dyplomowania w systemie weryfikacji efektów uczenia się dla kierunku zespół oceniający PKA zmianę tę uznaje się za niesprzyjającą dbałości o wysoką jakość kształcenia. Potwierdzają to również wyniki przeglądu losowo wybranych projektów dyplomowych.

Kolejnym etapem procesu dyplomowego jest egzamin dyplomowy, którego zasady zostały przez uczelnię stosunkowo precyzyjnie zdefiniowane w Regulaminie studiów na WSZOP, w tym zarówno skład komisji egzaminacyjnej jak i jego przebieg. Jednak egzamin dyplomowy na kierunku filologia angielska składa się – zgodnie z informacją z Raportu Samooceny - z prezentacji projektu przez dyplomanta oraz odpowiedzi na trzy pytania, z czego jedno odnosi się do projektu dyplomowego,

a dwa wybierane są losowo z zestawu pytań „z obszaru kierunku kształcenia”. Opis egzaminu dyplomowego z Raportu Samooceny nie jest zatem w pełni zgodny z zapisami Regulaminu studiów na WSZOP, który zakłada w par. 35, ust. 7, że egzamin dyplomowy składa się z odpowiedzi na trzy pytania wylosowane pytania z obszaru kierunku studiów. Prezentację jako część składową egzaminu przewiduje się w Regulaminie studiów na WSZOP w przypadku studiów II stopnia. Ponadto w dotychczasowych uregulowaniach procesu dyplomowania brak jest ustaleń dotyczących np. języka, w którym przeprowadzany jest egzamin dyplomowy. Brakuje również określenia zakresu merytorycznego egzaminu dyplomowego, tak aby gwarantował on końcową, kompleksową weryfikację efektów uczenia się założonych dla kierunku filologia, takich jak choćby informacji dotyczących ilości takich pytań na liście, profilu tych pytań, proporcji liczby pytań w stosunku do dyscyplin naukowych, do których kształcenie na kierunku zostało przyporządkowane

Konieczność sprawdzania przy pomocy Jednolitego Systemu Antyplagiatowego dotyczy zgodnie z zapisami Regulaminu studiów na WSZOP tylko prac dyplomowych, zarządzenie dotyczące zasad realizacji projektu dyplomowego nie obliguje uczelni do ich weryfikacji pod kątem samodzielności ich przygotowania.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały określone w Regulaminie studiów na WSZOP. Reguluje on warunki uzyskania zaliczenia, sposobu ustalania terminarza zaliczeń i egzaminów, w tym zaliczeń i egzaminów poprawkowych oraz zasad przyznawania i ustalania terminu egzaminu komisyjnego. Określono w nim również warunki zaliczania i powtarzania semestrów, sposób obliczania semestralnej średniej z uzyskanych ocen, a także warunki skreślenia z listy studentów np. ze względu na brak postępów w nauce. Określono również ogólne zasady zaliczania praktyk zawodowych. Ponadto Regulamin uznaje prawo studentów do uzyskiwania informacji o uzyskanych ocenach. Regulacje przyjęte przez uczelnię respektują zasadę przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i to na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

W Regulaminie studiów na WSZOP stwierdzono, że studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów. Poza tym przepisem regulaminu uczelnia nie posiada bardziej szczegółowych uregulowań mówiących o dostosowaniu formy zaliczeń czy egzaminów do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Nie zostały określone także metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Powyższej przywołane regulacje stanowią dobrą przesłankę do równego traktowania studentów w procesie weryfikowania efektów uczenia się, zapewniają transparentność procesu weryfikacji efektów uczenia się i tworzą dobre uwarunkowania brzegowe dla rzetelności oraz bezstronności tego procesu. Zapisy Regulaminu studiów na WSZOP obejmują zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją efektów uczenia się (możliwość odwołania się przez studenta od otrzymanej oceny lub przeprowadzenie na wniosek studenta zaliczenia czy egzaminu przez innego niż pierwotnie wskazanego nauczyciela akademickiego). Regulamin ustala również zasady postępowania (postępowanie dyscyplinarne, ukarania studenta) w przypadku stwierdzenia zachowań nieetycznych czy uchybiających godności studenta.

Szczegółowe zasady weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć na kierunku filologia angielska zostały określone w kartach przedmiotu niezwykle skrótowo. W licznych kartach przedmiotów w rubryce forma i kryteria zaliczenia przedmiotu podane są

informacje sformułowane sposób lapidarny, wręcz hasłowy np. przygotowanie prezentacji multimodalnej (*komunikacja społeczna*), zaliczenie na podstawie testów cząstkowych (*gramatyka praktyczna*), test transkrypcji (*fonetyka*), zaliczenie na ocenę (*wykład monograficzny*), na podstawie końcowego testu (*wstęp do językoznawstwa, pragmatyka języka angielskiego*), przygotowanie i prezentacja projektu dyplomowego (*projekt dyplomowy*), zaliczenie na ocenę na podstawie przedstawionych tłumaczeń (*techniki tłumaczeniowe tekstów literackich i kulturowych, techniki tłumaczeniowe tekstów specjalistycznych*), przygotowanie projektu (*technologie informacyjne w translatoryce i biznesie*), zaliczenie projektu na ocenę (*e-biznes i usługi elektroniczne*), zaliczenie ustne (*psychologia biznesu*), zaliczenie na ocenę na podstawie przygotowanego projektu (*gramatyka kontrastywna*), zaliczenie na ocenę na podstawie tekstu (*teoria tłumaczenia literacka i kulturowa*). Takich zapisów nie można uznać za informacje specyficzne dla poszczególnych zajęć, brak jest jasnych i rzetelnych informacji dotyczących oczekiwań stawianym studentom. Nie jest to postępowanie gwarantujące m.in. transparentność i rzetelność procesu weryfikacji oraz porównywalność ocen otrzymywanych przez studentów. Ponadto jak w przypadku zajęć *fonetyka* zakres zaliczenia jest nieadekwatny do stawianych przed zajęciami celów kształcenia oraz zakładanych efektów uczenia się, np. tylko jednym z trzech celów tych zajęć jest opanowanie umiejętności fonetycznej transkrypcji, innymi celami są zapoznanie studentów z budową i funkcjonowaniem aparatu mowy, poznanie terminologii fonetycznej, czy opanowanie poprawnej artykulacji dźwięków standardowej wymowy angielskiej.

Widoczne są rozbieżności w formułowanych warunkach, metodach, kryteriach weryfikacji uczenia się pomiędzy sylabusem (przestawionym zespołowi oceniającemu PKA jako część składową dokumentacji programu studiów), a kartą przedmiotu dostępną dla studentów przez Platformę Edukacji Zdalnej WSZOP, dla przykładu dla zajęć *gramatyka praktyczna* ustalono w sylabusie w programie studiów następującą formę weryfikacji efektów uczenia się: „zaliczenie na ocenę na podstawie testów cząstkowych”, natomiast informacja podana na platformie edukacyjnej posiada brzmienie: „uzyskanie pozytywnych ocen z testów cząstkowych oraz nie przekroczenie limitu nieusprawiedliwionych nieobecności”. W przypadku niektórych zajęć jak np. *komunikacja społeczna* czy *słownictwo biznesowe* zapisy na platformie uszczegółwiają zapisy sylabusa, lecz są to przede wszystkim informacje o charakterze formalno-technicznym: „przygotowanie prezentacji w edycyjnym power point, możliwość przygotowania projektu w grupie” (*komunikacja społeczna*) czy struktura testu: „test składa się z 2 ćwiczeń” (*słownictwo biznesowe*). Sporadycznie podawana jest informacja dot. formy i metody weryfikacji, jak dzieje się to w przypadku zajęć *słownictwo biznesowe*: „w ćwiczeniu nr 1 (8 zagadnień) należy podać definicję pojęcia poprzez dokończenie zadania bądź odpowiedzieć na pytanie; w ćwiczeniu nr 2 należy przetłumaczyć 16 zdań z języka polskiego na angielski”. Kolejnym (dodatkowym) kryterium weryfikacji dla tych zajęć ma być aktywne uczestnictwo na zajęciach.

Podobnie rzecz się ma w przypadku zapisów dotyczących form, metod i kryteriów weryfikacji efektów uczenia się na poszczególnych zajęciach, które zostały sformułowane w sposób bardziej rozbudowany, np.:

„Zaliczenie na ocenę po III semestrze na podstawie testu końcowego + 50% obecności na zajęciach (zaliczenie egzaminu pisemnego pozwala na przystąpienie do części ustnej egzaminu)” (*język obcy/język hiszpański*)

„Zaliczenia na ocenę na podstawie testu końcowego po każdym semestrze oraz aktywność podczas zajęć (rozumienie tekstu) wieloaspektowa ocena na podstawie skonstruowanych przez studentów

różnych typów tekstów pisanych (opisów, opowiadań, esejów, recenzji, listów itp.). Ocena uzyskana na zaliczenie przedmiotu w każdym semestrze jest średnią ocen cząstkowych uzyskanych z realizacji zadań projektów – tekstów pisanych. Teksty oceniane są z perspektywy językowej i strukturalnej (logika wyводу, dobór argumentów)” (*język pisany*)

„Zaliczenia na ocenę na podstawie ocen cząstkowych w semestrze oraz aktywności podczas zajęć” (*język mówiony*)

„Test pisemny sprawdzający umiejętności rozumienia tekstów słuchanych na odpowiednim poziomie językowym z wykorzystaniem danych technik interpretacyjnych – po każdym semestrze” (*rozumienie ze słuchu*)

„Zaliczenie pisemne – napisanie tekstu na wylosowany temat, dwie strony znormalizowanego maszynopisu, czas – 2 godziny lekcyjne” (*stylistyka i składnia języka polskiego*)

„Zaliczenie na podstawie testu oraz pracy w grupach i aktywności w dyskusjach” (*analiza dyskursu*)

„Egzamin w formie pisemnej oraz aktywność na zajęciach” – *wprowadzenie do literatury brytyjskiej*, oraz *wprowadzenie do literatury amerykańskiej*, warto zaznaczyć, że są to zajęcia prowadzone w formie wykładu

„Zaliczenie na ocenę na podstawie prezentacji w języku angielskim, dyskusji oraz aktywności na zajęciach lub quizu” (*współczesna kultura brytyjska, współczesna kultura amerykańska*)

„W drugim semestrze podstawowym kryterium jest egzamin pisemny sprawdzający umiejętność zastosowania odpowiednich struktur gramatyczno-leksykalnych w konkretnych kontekstach negocjacyjnych” (*język angielski w negocjacjach – cywilizacje zachodu, język angielski w negocjacjach – kraje Azji i Afryki*) W tym przypadku dodać należy, iż w sprzeczności z tym zapisem w sylabusie zajęć stoi opis weryfikacji efektów uczenia się w ramach tych zajęć przedstawionym w Raporcie Samooceny.

Zapisy te koncentrują się na formie zaliczenia, w sposób pobieżny traktując metody weryfikacji. Nie wiążą ich zupełnie lub w mocno ograniczonym sposób ani z celami kształcenia ani ze zdefiniowanymi szczegółowymi efektami uczenia się. Zawierają także dalsze uchybienia, np. w przypadku wielu zajęć informują, że w celu weryfikowania efektów uczenia się ze wszystkich trzech kategorii stosuje się ocenę zaangażowania studentów w dyskusję. Nie wskazuje się w żadnej z kart przedmiotów, w jaki sposób ocena zaangażowania w dyskusję podlega obiektywizowaniu. Ponadto obecność i aktywność na zajęciach może być warunkiem zaliczenia, ale nie może być składową oceny, bo nie odnosi się do stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, lecz do postaw studentów. Zakładają alternatywne formy weryfikacji efektów uczenia się (dyskusja oraz aktywność na zajęciach lub quiz).

Jak wskazują powyższe przykłady zastosowane sposoby weryfikacji efektów uczenia się w zakresie języka obcego budzą zastrzeżenia. Nie zostały dostosowane w sposób adekwatny w ramach poszczególnych zajęć do ich celów i nie sprawdzają realizacji wszystkich efektów uczenia się. Dodatkowym zastrzeżeniem w stosunku do weryfikacji efektów uczenia się w zakresie języka kierunkowego (języka angielskiego) jest brak na koniec kształcenia językowego weryfikacji zintegrowanych umiejętności językowych. Takie postępowanie nie weryfikuje w sposób właściwy uzyskania przez wszystkich studentów ocenianego kierunku tych samych efektów uczenia się w odniesieniu do założonego stopnia biegłości C1.

W przypadku większości zajęć metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia nie zapewniają w pełni skutecznej weryfikacji i oceny stopnia

osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Nie są one bowiem powiązane z odpowiednią kategorią wiedzy, umiejętności i kompetencji. W kartach przedmiotów w ramach programu studiów na kierunku filologia angielska w wielu przypadkach, co obrazują powyższe przykłady, nie wskazano właściwie sposobów weryfikacji opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej specyficznych dla tego kierunku.

Prace etapowe, zaliczeniowe i egzaminacyjne potwierdzają ich tylko częściowe dostosowanie do poziomu i profilu studiów, nie uwidacznia się w nich profil praktyczny ocenianego kierunku. Prace zostały właściwie dostosowane do dyscyplin do których kierunek został przyporządkowany. Tematyka prac wiąże się ze specyfiką kształcenia filologa anglisty. Stosowane formy i metody weryfikacji zostały tylko w części właściwie dobrane do typów zajęć i efektów uczenia się, które były oceniane. Zespół oceniający na podstawie analizy udostępnionych prac etapowych i cząstkowych nie odnotował przypadków braku pełnej informacji zwrotnej, przykładowo dotyczącej popełnionych błędów czy uzasadnienia oceny danej pracy etapowej.

Losowo wybrane prace dyplomowe, licencjackie, a także projekty dyplomowe nie odpowiadają wymogom kształcenia na profilu praktycznym, gdyż nie wykazują (prace licencjackie) lub wykazują w nikłym stopniu (projekty dyplomowe) charakter aplikacyjny czy wdrożeniowy. Prace te nie weryfikują spełnienia efektów uczenia się na 6 poziomie PRK. Zarówno prace dyplomowe jak i projekty dyplomowe (te w bardzo wysokim stopniu) cechują braki w literaturze przedmiotu, a podejmowana tematyka traktowana jest skrótowo i powierzchownie. Widoczny jest brak zastosowania jakiegokolwiek metody naukowej korespondującej z dyscyplinami językoznawstwo czy literaturoznawstwo. Ponadto projekty dyplomowe wykazują duże braki terminologiczne, ich autorzy posługują się dość swobodnie różnorodnymi pojęciami bez ustalenia ich zakresu znaczeniowego. W projektach dyplomowych nie opisano poszczególnych kroków analitycznych, których wyniki są prezentowane. Projekty te nie spełniają kryteriów wskazanych w zarządzeniu rektora WSZOP w sprawie projektów dyplomowych, czyli nie są „studium językoznawczego [lub literaturoznawczego], w którym przedstawione zebrane informacje na temat określonego problemu”. Dla przykładu przedstawione jako projekty dyplomowe glosariusze są bardzo ograniczone ilościowo, liczą sobie np. 60 jednostek leksykalnych. Nie można doszukać się ich specyficzności w kontekście konkretnego przedsięwzięcia, jeśli na listach słownictwa fachowego pojawiają się takie leksemy jak np. rzeczownik „automatyzacja”. W projektach nie wskazano w sposób eksplicytny możliwości ich wykorzystania, nawet w przypadku, gdy powstawały – zgodnie z deklaracją Uczelni - z inspiracji konkretnej instytucji. Oceny są różnorodne i harmonizują ze średnią ocen dyplomantów ze studiów.

Studenci ocenianego kierunku nie są autorami lub współautorami publikacji, nie posiadają innych osiągnięć w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)

1.	<p>Opracowanie jasnej i spójnej koncepcji procesu dyplomowania, w tym zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego, pozwalających na sprawdzenie zastosowania wiedzy z zakresu dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów, a w szczególności dyscypliny wiodącej w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów i umiejętności praktycznych specyficznych dla obszarów pracy zawodowej właściwej dla kierunku.</p>	<p>Uczelnia podjęła działania w celu opracowania jasnej i spójnej koncepcji procesu dyplomowania, w ramach którego przygotowany jest projekt dyplomowy. W procesie dyplomowania nie przewidziano weryfikacji projektów dyplomowych (przedstawianych w formie prac pisemnych) przy pomocy Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Nie określono zasad ustalania wymiaru pracy (i oceny jej efektu) poszczególnych studentów w przypadku przygotowania zbiorowego projektów dyplomowych. Określono warunki formalne przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, nie w pełni ustalono jego zakres merytoryczny. Brakuje ustaleń dotyczących listy pytań obowiązujących na egzaminie dyplomowym, ich odniesień do dyscyplin, do których przyporządkowano kształcenie na ocenianym kierunku. Nie ustalono języka, w którym egzamin dyplomowy się odbywa.</p> <p>Tak opracowany proces dyplomowania skutkuje – co wykazała ocena projektów dyplomowych – powstaniem wielu projektów dyplomowych niespełniających wymogów 6. poziomu PRK i mających niski stopień aplikacyjności, czym nie spełniają w pełni wymagań kształcenia na profilu praktycznym.</p>	<p style="text-align: center;">zalecenie niezrealizowane</p>
2.	<p>Opracowanie spójnego i adekwatnego systemu metod weryfikacji efektów uczenia się zdefiniowanych dla zajęć lub grup zajęć w trzech kategoriach:</p>	<p>Uczelnia podjęła pewne działania mające na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu weryfikacji uczenia się na kierunku filologia angielska. Dokonała przeglądu sylabusów od roku akademickiego 2019/2020 oraz</p>	<p style="text-align: center;">zalecenie niezrealizowane</p>

	wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych.	dokonała przeglądu metod weryfikacji efektów uczenia się. Powyższe działania nie doprowadziły do tego, aby dla kierunku filologia angielska zafunkcjonował spójny i adekwatny system weryfikacji efektów uczenia w trzech kategoriach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zdefiniowane efektów uczenia się dla licznych zajęć lub grup zajęć są mało specyficzne i w dużej mierze nie powiązane lub tylko częściowo powiązane z celami kształcenia oraz szczegółowymi efektami uczenia się w powyższych trzech kategoriach.	
3.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń	Uczelnia wprowadziła zmiany w Uczelnianym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w przedmiotowym zakresie.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

kryterium niespełnione.

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji, kryteria kwalifikacji i procedury kwalifikacji są przejrzyste, lecz nie zapewniają właściwej selekcji kandydatów na studia. Uczelnia nie określiła kompetencji wstępnych niezbędnych do osiągnięcia zakładanych dla kierunku filologia angielska efektów uczenia się. W procesie rekrutacji nie uwzględnia się informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikowania efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności. Zasady i procedury dyplomowania nie są w pełni trafne, specyficzne i tylko w części zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów wobec efektów uczenia się określonych w programie studiów, procedura dyplomowania nie pozwala na właściwe ocenę rezultatów pracy poszczególnych studentów w przypadku przygotowania projektu dyplomowego w zespole, nie wskazuje np. języka, w którym przeprowadzony jest egzamin dyplomowy, nie określa właściwy sposób na jego zakresu merytorycznego. Zasady dyplomowania nie przewidują w przypadku sporządzania projektów dyplomowych konieczności sprawdzania ich dokumentacji przy pomocy Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, nie zakładają jednak możliwości adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Określono również zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej oraz zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych. Zasady te zapewniają rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Nie określają także metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Sposoby weryfikacji osiąganych przez studentów efektów uczenia się i postępów w nauce nie zapewniają pełnej skuteczności weryfikacji wszystkich efektów uczenia się, gdyż nie są ujęte precyzyjnie i nie są to sposoby specyficzne dla zakładanych efektów uczenia się w poszczególnych kategoriach (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne). Sposób przeprowadzenia weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności językowych (język kierunkowy) nie umożliwia jednolitego sprawdzenia zdobytych kompetencji językowych studentów kierunku filologia angielska.

Dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, szczególne w postaci prac i projektów dyplomowych, pokazują, że prace te nie w pełni powiązane są z koncepcją kształcenia praktycznego, gdyż nie mają lub noszą w nikłym stopniu charakter aplikacyjny. Ponadto wiele projektów dyplomowych wykazuje tyle braków metodologicznych, iż nie weryfikują one efektów uczenia się na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Studenci nie są autorami lub współautorami prac naukowych czy wdrożeniowych

Propozycja oceny kryterium jako niespełnionego wyniku z niedostosowania się do zaleceń:

1. opracowania jasnego i spójnego procesu dyplomowania w tym zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego we właściwym zakresie,
2. opracowania spójnego i adekwatnego systemu metod weryfikacji efektów uczenia się zdefiniowanych dla zajęć lub grup zajęć,

a także z braku właściwej, pozwalającej na osiągnięcie wszystkich zdefiniowanych dla kierunku efektów uczenia się, selektywności rekrutacji na studia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku filologia angielska zajęcia prowadzone są ogółem przez 22 osób, w tym 3 pracowników posiadających stopień doktora habilitowanego, 10 nauczycieli posiadających stopień doktora, 9 osób

legitymujących się tytułem zawodowym magistra oraz jednego obcokrajowca (rodzimego użytkownika języka kierunkowego) posiadającego tytuł zawodowy licencjata. W grupie tej 7 osób zatrudnionych jest w WSZOP w ramach umowy o pracę. 16 osób związanych jest z Uczelnią na podstawie umów cywilnoprawnych. W kształcenie na kierunku filologia angielska zaangażowany jest jeden obcokrajowiec. Wśród ww. kadry dominują pracownicy z udokumentowanym w postaci publikacji naukowych dorobkiem w zakresie nauk humanistycznych w takich dyscyplinach jak literaturoznawstwo i językoznawstwo. Pośród kadry większość pracowników ma doświadczenie poza pracą na uczelni jako tłumacze pisemni czy tłumacze ustni. Poza pracą w uczelni, nauczyciele współpracują na stałe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (firmy, organizacje i instytucje). Mają także doświadczenie jako lektorzy języka angielskiego prowadzący kursy na różnym poziomie zaawansowania, są pośród nich także nauczyciele języka angielskiego szkół publicznych. Podstawowe zainteresowania badawcze, także zdobyte poza uczelnią doświadczenie zawodowe kadry (np. działalność w charakterze tłumacza), także zakres, w którym w ostatnich latach uzupełniali oni swoje wykształcenie (np. studia podyplomowe) korespondują z tematyką prowadzoną przez poszczególnych nauczycieli akademickich zajęć. Bieżąca obsada zajęć jest prawidłowa. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów, obciążenia godzinowe poszczególnych dydaktyków oraz posiadane przez nauczycieli akademickich kompetencje dydaktyczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Na chwilę obecną spełniony jest ustawowy warunek realizacji 50% zajęć na kierunku przez osoby, dla których WSZOP jest podstawowym miejscem pracy. Kadra dydaktyczna została także właściwie przygotowana do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość. Nauczyciele akademicy posiadają odpowiednie kwalifikacje metodyczne i dydaktyczne. Część z nich systematycznie je podnosi, do czego motywowana jest również przez uczelnię. WSZOP posiada od wielu lat stabilną kadrę dydaktyczną, choć potrzeby uczelni rosną. Planuje się zatrudnienie nowych pracowników, szczególnie w grupie profesorów i doktorów habilitowanych. Realizacja tych zamierzeń z korzyścią wpłynie na poszerzenie kadry prowadzącej zajęcia, doprowadzi do większej dywersyfikacji zadań oraz będzie odpowiedzią na oczekiwania studentów. Potrzeby uczelni w zakresie kadrowym sygnalizowali także studenci specjalności biznesowej, wskazujący na fakt, że wszystkie zajęcia specjalnościowe prowadzone są przez wąską grupę nauczycieli akademickich. Polityka kadrowa uczelni prowadzona jest w dwóch obszarach: ewaluacji pracy dydaktycznej oraz motywowania i wspierania podnoszenia szeroko rozumianych kompetencji kadry dydaktycznej. Wszyscy prowadzący zajęcia są oceniani przez studentów za pomocą ankiet zajęć. Nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie pracownika obejmującej działalność dydaktyczną oraz dokonania „praktyczne”. Wyniki prowadzonej przez studentów i przez przełożonych ewaluacji nauczycieli akademickich (także w formie hospitacji) są wykorzystywane w doskonaleniu kadry dydaktycznej. Uczelnia prowadzi działania motywujące nauczycieli akademickich do podnoszenia kompetencji w działalności dydaktycznej, ze szczególnym naciskiem na umiejętności cyfrowe. Realizowana polityka kadrowa uczelni z pewnością sprzyja stabilizacji zatrudnienia. W ramach właściwej polityki kadrowej zapewnione zostały właściwe obciążenia godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Uczelnia posiada opracowane procedury rozstrzygania konfliktów oraz zapobiegania zachowaniom niewłaściwym i sankcjonowania działań nieetycznych i deliktów dyscyplinarnych, choć – co wykazała rozmowa zespołu oceniającego PKA z nauczycielami akademickimi – nie są one znane kadrze dydaktycznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Wykorzystanie potencjału kadrowego w sposób zapewniający właściwą obsadę zajęć powiązanych z procesem dyplomowania oraz powierzanie funkcji opiekuna pracy dyplomowej, recenzenta i opiekuna praktyk zawodowych.	<p>Obecnie w proces dyplomowania, jako opiekunowie projektów dyplomowych, zaangażowano osoby, których wiedza, kompetencje i doświadczenia zarówno naukowe, a także te praktyczne, zdobyte poza uczelnią, efektem uczenia się i treściom programowym "projektu dyplomowego". W procedurze dyplomowania nie przewidziano roli recenzenta.</p> <p>Obsada opiekuna praktyk zawodowych została dokonana w sposób prawidłowy.</p>	zalecenie zrealizowane
2.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń	Uczelnia wprowadziła zmiany w Uczelnianym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w przedmiotowym zakresie.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kierunek dysponuje odpowiednią liczebnie kadrą, której kompetencje i doświadczenie zapewniają właściwą organizację procesu kształcenia. Nauczyciele akademicy realizujący kształcenie na kierunku posiadają udokumentowany dorobek naukowy lub/i doświadczenie zawodowe umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Przydział zajęć jest dokonywany zgodnie z zasadą adekwatności z dorobkiem i kompetencjami nauczycieli akademickich. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich jest zgodne z wymaganiami ustawowymi. W uczelni prowadzona jest systematyczna ocena kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzana z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry. Uczelnia stwarza warunki stymulujące kadrę doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych. W uczelni obowiązują rozwiązania i procedury reagowania

na wszelkie formy dyskryminacji wobec pracowników i studentów, zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia i naruszenia bezpieczeństwa.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Do realizacji kształcenia na oceniany kierunku dedykowane są pomieszczenia znajdujące się w trzech lokalizacjach w Katowicach. Udostępniane pomieszczenia obejmują: 8 sal wykładowych o zróżnicowanej liczbie miejsc od 40 do blisko 140, aulę, gdzie znajdują się dwie kabiny do tłumaczeń, dwie pracownie komputerowe (liczby stanowisk: 18-33), pracownię językową (16 stanowisk), a także bibliotekę i zaplecze sportowe do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Budynki dysponujące ww. salami i pomieszczeniami są od siebie oddalone i przemieszczanie się pomiędzy nimi wymaga korzystania z transportu miejskiego. Dla wygody studentów i kadry zajęcia planowane są według zasady: 1 budynek=1 dzień zajęć. W budynkach zainstalowano udogodnienia wspomagające organizację kształcenia i obsługę toku studiów, w tym ogólnodostępne komputery dla studentów, kioski informatyczne z dostępem do Internetu.

Wyposażenie techniczne pomieszczeń pełniących funkcje ogólnodydaktyczne obejmuje typowe meble biurowe, tablicę, projektor, ekran lub monitory telewizyjne. Dodatkowo, jedna z sal posiada nagłośnienie, a inna klimatyzację. W auli wyposażenie zainstalowano zestaw kamer do rejestracji wykładów on-line, stereofoniczne nagłośnienie, zestaw do prowadzenia zajęć symultanicznych z wykorzystaniem kabin, zestaw wspomagający osoby niedosłyszające (pętlę indukcyjną), a także tablicę na kredę, zaciemnienie oraz stałe łącze internetowe.

Infrastruktura jest sprawna i nowoczesna, a wyposażenie i oprogramowanie nieodbiegające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla specjalizacji tłumaczeniowej prowadzonej na kierunku. Umożliwiają one prawidłową realizację zajęć o nachyleniu zawodowym zgodnym z tą specjalizacją, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie, w tym infrastruktura informatyczna, są więc częściowo zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także tylko częściowo adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej. Wprawdzie uwzględniają właściwie wyposażenie wspierające zajęcia praktyczne do wykonywania tłumaczeń pisemnych oraz ustnych, o czym świadczy np. oprogramowanie CAT, a także udostępnianie kabin do tłumaczeń konferencyjnych, jednakże należy pamiętać o tym, że kierunek, wg założeń sformułowanych w koncepcji kształcenia, przygotowuje ma na specjalizacji biznesowej do pełnienia roli specjalisty ds. PR oraz social mediów, specjalisty ds. sprzedaży, asystenta zarządu oraz pracownika sekretariatu. Infrastruktura – wyposażenie sal, a w tym głównie oprogramowanie dydaktyczne, nie uwzględniają pełnienia takich ról. Nie zostały stworzone symulowane warunki pracy

w biurze/sekretariacie, nie udostępnia się oprogramowania typowego, obecnie stosowanego w PR np. dotyczącego zarządzania relacjami z klientem, programów wspierających sprzedaż i procesy okołosprzedażowe, w tym w podstawowym zakresie oprogramowania fakturowo- księgowego, prowadzenia elektronicznych agend, oprogramowania do organizowania i prowadzenia spotkań i szkoleń online, a także wielu innych programów, bez których obecna rzeczywistość zawodowa praktycznie nie potrafi się obejść, w szczególności w korporacjach międzynarodowych, gdzie codzienna działalność operacyjna bez wykorzystania technologii umożliwiającej wzajemny przepływ informacji w ramach specjalistycznych systemów komunikacyjnych, czy choćby bez systemów współdzielenia baz danych, jest niemożliwa.

W salach oraz budynkach dostępny jest Internet - udostępniony poprzez łącze światłowodowe o dużej przepustowości oraz sieć bezprzewodową Wi-Fi.

Wyposażenie obu pracowni komputerowych jest wystarczające, w tym liczba stanowisk, rodzaj sprzętu, aktualność oprogramowania. Oprogramowanie wykorzystywane na kierunku obejmuje typowy pakiet biurowy, program CAT do tłumaczeń, program laboratorium językowego (do nauczania fonetyki i ćwiczeń wprowadzających do tłumaczeń ustnych). Jak już wcześniej wspomniano, w auli znajdują się dwie profesjonalne kabiny do tłumaczeń konferencyjnych, gdzie studenci mogą zapoznać się z warunkami pracy w zakresie tłumaczeń konferencyjnych. Liczba kabin, jakimi dysponuje Uczelnia dla kierunku jest za mała w kontekście potrzeb programu oraz liczebności specjalizacji tłumaczeniowej. W efekcie, realizacja treści programowych przewidzianych dla kursów dot. tłumaczeń konferencyjnych/symultanicznych oraz osiąganie efektów uczenia się przez studentów nie są w pełni zapewnione. **Rekomenduje się** zwiększenie liczby kabin profesjonalnych do tłumaczenia symultanicznego, aby w optymalny sposób zapewnić wszystkim studentom możliwość osiągnięcia ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się przyjętych w programie, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych.

Jednocześnie, należy zauważyć, że oprogramowanie zainstalowane w laboratorium językowym służy typowo do praktycznej nauki języka obcego, nie odzwierciedla jednak środowiska autentycznego pracy tłumacza konferencyjnego. Może stanowić dobre zaplecze do niektórych rodzajów ćwiczeń wspomagających kształcenia tłumaczy ustnych. Pozwala na osiągnięcie efektów uczenia się związanych np. ze słuchaniem ze zrozumieniem czy też z fonetyką języków obcych. Niestety, jak już zauważono podczas poprzedniej wizytacji, metody kształcenia związane z wykorzystaniem tej infrastruktury w dydaktyce fonetyki nie zostały uwidocznione w sylabusach. **Rekomenduje się** ponownie uwzględnienie wykorzystania infrastruktury do nauki fonetyki języków obcych w metodach dydaktycznych przedmiotu.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń w zasadzie wystarczająca, jednakże, jak powyżej zauważono, liczba kabin nie pozwala na odzwierciedlenie autentycznych warunków pracy tłumacza konferencyjnego dla grupy studentów uczestniczących w zajęciach.

Biblioteka, zajmująca powierzchnię 179 m², obejmuje dwa pomieszczenia: wypożyczalnię z czytelnią oraz magazyn biblioteczny i pełni funkcję gromadzenia oraz udostępniania zbiorów dla studentów pięciu kierunków studiów pierwszego stopnia oraz trzech kierunków drugiego stopnia, w tym zapewnia dostęp do publikacji z trzech dziedzin nauki, w obrębie których znajdują się dyscypliny, do których prowadzone kierunki zostały przyporządkowane. Rozmiary biblioteki są niewystarczające w kontekście takich potrzeb, w tym potrzeb ocenianego kierunku – jego studentów i kadry. Potwierdza to liczba stanowisk w czytelnii, gdzie jest ich tylko pięć, wliczając dwa przeznaczone dla osób

z niepełnosprawnościami, z dostępem do pełnego serwisu bibliotecznego (baz pełnotekstowych, katalogu, czasopism elektronicznych), a także, z drugiej strony, potwierdza to niewielka liczba woluminów dedykowanych kierunkowi – ok. 650 pozycji.

W czytelni znajdują się stanowiska do pracy cichej (26), bez podłączonego komputera, bez łącza zapewniającego samodzielną pracę z własnym sprzętem oraz 2 kabiny multimedialne. Biblioteka nie oferuje wolnego dostępu do pełnego księgozbioru, a czytelnia nie jest zorganizowana w sposób umożliwiający niezakłóconą naukę, gdyż stoliki czytelnicze są zgrupowane, przewidziane do korzystania przez sześć osób, a sama czytelnia współdzieli pomieszczenie z wypożyczalnią.

Biblioteka, w tym wypożyczalnia i czytelnia, jest czynna dla studentów przez 5 dni w tygodniu: od wtorku do soboty w godz. 8.00-16.00, a także w soboty w godz. 9.00-16.00, co nie jest wystarczające w kontekście liczby studentów i kadry korzystających z jej zasobów, w szczególności dla studentów niestacjonarnych, odbywających studia w weekendy.

Godziny otwarcia, wielkość i układ pomieszczeń biblioteczkich, ich wyposażenie techniczne w komputery, liczba miejsc w czytelniach, a także fakt, że ta jednostka obsługuje wszystkie kierunki studiów, studia podyplomowe i inne formy kształcenia, a także zapewnia zaplecze badawcze dla studiów drugiego stopnia, nie zapewniają warunków do komfortowego korzystania z zasobów biblioteczkich przez studentów ocenianego kierunku oraz jego kadre. Podczas ostatniej wizytacji sformułowano rekomendację pełnego udostępnienia biblioteki umożliwiającego korzystanie z jej zasobów w godzinach popołudniowych, po zakończeniu zajęć, a także w niedziele podczas zjazdów studentów niestacjonarnych.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna zapewnia bezpieczeństwo pod względem higieny pracy, a zasady korzystania z niej są zgodne z przepisami BHP. Studenci mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej poza godzinami zajęć w celu wykonywania zadań i realizacji projektów.

Dostęp studentów do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów jest limitowany. Student w takim celu obowiązany jest wcześniej poinformować o takim zamiarze, a także pozostawić legitymację studencką na portierni w celu skorzystania z laboratorium. Takie rozwiązanie bardzo ogranicza dostępność wyposażenia, gdyż jednocześnie może korzystać z niego tylko jeden student, który na siebie bierze odpowiedzialność za ewentualne szkody.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest tylko częściowo dostępna dla potrzeb osób z niepełnosprawnością. Istniejące dostosowania obejmują: oznakowany parking dla osób z niepełnosprawnością, trzy platformy przyschodowe umożliwiające dostęp z przyziemia do pierwszego piętra w dwóch budynkach (w jednym jedna, w drugim dwie), dostosowaną toaletę (po jednej w budynku) oraz dostosowania niektórych stanowisk komputerowych, wejście do budynku dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu, w bibliotece – dostosowana kserokopiarka, syntezytor mowy, czytniki dla osób z dysfunkcją narządu wzroku, w laboratoriach i salach wykładowych: monitory o dużej rozdzielczości, w auli dodatkowo pętla indukcyjna. Nie są one wystarczające.

W dalszym ciągu zidentyfikowano wiele barier ograniczających dostępność:

1. niewystarczającą liczbę toalet dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – w obu budynkach dydaktycznych taka toaleta zlokalizowana jest wyłącznie na parterze, więc

dostęp do niej możliwy jest wyłącznie za pomocą platform przyschodowych, co w kontekście czasu niezbędnego do dotarcia do sanitariatu oznacza *de facto* brak dostępności;

2. w salach dydaktycznych oraz w laboratoriach nie oznakowano, nie wydzielono i nie dostosowano stanowiska niwelującego bariery dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a jeśli już nawet stanowisko posiada jakieś dostosowanie, brak informacji na ten temat dla potencjalnych zainteresowanych;
3. biblioteka nie umożliwia samodzielnego korzystania ze zbiorów, a dwa stanowiska dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami („OzN”) to blisko połowa wszystkich skomputeryzowanych stanowisk, co w kontekście potrzeb kierunku ocenianego i pozostałych nie jest wystarczające;

Istniejące, szczątkowe dostosowania nie rozwiązują problemu żadnego z rodzajów niepełnosprawności, gdyż brak jest w zakresie dostosowań systemowych rozwiązań. Najlepszym przykładem będzie tutaj fakt, iż dostosowanie dla osób z dysfunkcją narządu wzroku obejmuje tylko miejsce w bibliotece i niektóre sale, a niedostosowane pozostają ciągi komunikacyjne i pomieszczenia obsługowe oraz w większości sale dydaktyczne, z których osoba z taką dysfunkcją również musi korzystać, aby osiągać wszystkie efekty uczenia się w programie. Podobnie jest z dysfunkcją narządu ruchu i osobami poruszającymi się na wózku, o czym już była mowa w kontekście umieszczenia toalety „OzN” wyłącznie na najniższej kondygnacji w wielokondygnacyjnym budynku. Dostosowania są więc chaotyczne, niwelują selektywnie bariery, a w efekcie nie niwelują barier w zakresie choćby jednego rodzaju niepełnosprawności na tyle, aby OzN miały pełny dostęp do korzystania z infrastruktury podczas realizacji kształcenia.

Zasoby biblioteczne dla kierunku nie są bogate. Są tu wprawdzie wydawnictwa z zakresu językoznawstwa, teorii i praktyki przekładu, historii i teorii literatury, historii, literatury i kultury krajów anglojęzycznych, podręczniki do nauki poszczególnych umiejętności językowych i inne, jednak ich aktualność jest niewielka. Wśród dostępnych pozycji znaleźć można takie, które służą przygotowaniu studenta do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć. Problemem jest, podobnie jak w przypadku specjalistycznych sal dydaktycznych, brak wystarczającej literatury, która dotyczyłaby wszystkich przewidywanych ról pełnionych przez absolwenta, a nie wyłącznie specjalistycznego języka angielskiego typowego dla takich miejsc, co jest zauważalne w księgozbiornie.

W zbiorach tradycyjnych przeważają pozycje wydane w latach 2006-2011, a publikacje z ostatnich 5 lat to zaledwie 9 pozycji (z lat 2018-2020): 4 podręczniki do nauki języka hiszpańskiego, 1 pozycja z zakresu analizy dyskursu, 1 pozycja dotycząca protokołu dyplomatycznego i etykiety, 1 funkcjonowania e-biznesu, a także pozycja w języku angielskim o międzynarodowych umowach handlowych. Zasoby tradycyjne są uzupełniane przez 30 pozycji udostępnianych w ramach systemu elektronicznego. W tym przypadku aktualność publikacji jest nieco lepsza – pojawiają się tutaj 4 pozycje z 2022 roku, w tym z zakresu historii literatury angielskiej oraz 3 pozycje dotyczące języka polskiego. Dodatkowo, udostępnianie poprzez system możliwe jest spoza terenu Uczelni. Dostępność zasobów cyfrowych nie niweluje jednak niedostatków w zakresie zbiorów tradycyjnych.

Biblioteka nie gromadzi w tradycyjnych zasobach aktualnych czasopism naukowych w bieżącej prenumeracie, jednakże udostępnia je w wersji elektronicznej na odległość. Są to np. *New Voices in Translation Studies*, *Linguistica Silesiana*, *Computational Linguistics*, *Acta Philologica Posnaniensia* i in. Zasoby czasopism udostępnianych za pomocą dostępu online są wystarczające dla kierunku.

Powyżej opisane zbiory publikacji, w dostępie tradycyjnym i elektronicznym, mają stanowić podstawę do prowadzenia kierunku. Nie są one wystarczające z uwagi na: niską aktualność zasobów, niewielkie liczby dostępnych egzemplarzy jednego tytułu literatury podstawowej (zazwyczaj 1-2), brak odzwierciedlenia wszystkich ról zawodowych w publikacjach, skąpe zasoby w dyscyplinie językoznawstwo (niewiele ponad 30 publikacji z teorii językoznawstwa), do której został przyporządkowany kierunek w 86%, szczególnie w kontekście możliwości poszerzania wiedzy językoznawczej, prowadzenia badań przez kadrę. Zdecydowanie mniej liczny księgozbiór dotyczy teorii i historii literatury, podczas gdy literaturoznawstwo jest drugą dyscypliną, do której przyporządkowano kierunek.

Kwestia adekwatności zbiorów do wymogów dotyczących literatury zawartych w sylabusach pozostała w dalszym ciągu problemem w Uczelni. Problem zdiagnozowany podczas poprzedniej wizytacji w dalszym ciągu występuje. Liczba i tematyka publikacji filologicznych nie wyczerpuje zasobu podręcznego i jest zdecydowanie niewystarczająca do prowadzenia zajęć, a w szczególności zajęć kierunkowych oraz specjalizacyjnych na kierunku studiów, w tym do prowadzenia badań językoznawczych i literaturoznawczych, umożliwiających rozwój kadry prowadzącej zajęcia. Zasoby nie umożliwiają prowadzenia badań aplikacyjnych w tych dyscyplinach. Są one tylko pozornie dostosowane do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Pozycje bibliograficzne znajdujące się w zasobach biblioteki wykorzystywane są wielokrotnie dla różnych zajęć, stwarzając wrażenie, że zasoby biblioteki odpowiadają potrzebom procesu dydaktycznego. W efekcie, nie odnotowuje się braków w zakresie piśmiennictwa zalecanego w sylabusach jako literatura podstawowa. Zasoby biblioteczne obejmują, bowiem, w zasadzie w całości, piśmiennictwo zalecane w sylabusach jako literatura podstawowa, jednakże poważnym problemem jest, iż dla różnych zajęć, przewidziano jako literaturę podstawową te same pozycje wydawnicze. Odnotowano problemy z pozycjami wskazanymi już w poprzednim raporcie - przykładowo, to pozycja autorstwa Korzeniowska A., Kuhiwczak P.: *Successful Polish-English translation*, która stanowi literaturę podstawową dla kilku zajęć, w tym wielosemestralnych, w chwili obecnej różnych od tych, dla których była niezbędna podczas poprzedniej wizytacji: *techniki tłumaczeniowe tekstów literackich i kulturowych, projekty tłumaczeniowe – kreatywny copywriting, projekty tłumaczeniowe – gry komputerowe, tłumaczenie pisemne tekstów specjalistycznych, tłumaczenie pisemne tekstów literackich i kulturowych*. Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku Jopek-Bosiacka A.: *Przekład prawny i sądowy*, która to pozycja stanowi obecnie literaturę podstawową dla dwóch zajęć, również innych niż poprzednio. Kolejna pozycja, na którą wskazano poprzednio: Pochhacker F., Shlesinger M. (red.): *Interpreting studies reader*, występuje obecnie w literaturze aż 7 zajęć.

Problem jest w dalszym ciągu o tyle głębszy, że literatura podstawowa określona dla kilku zajęć z tłumaczeń czy języka w biznesie, opiera się z reguły zaledwie na 2-3 tytułach. Biorąc pod uwagę dostępność kilku egzemplarzy jednocześnie, w zasadzie nie ma możliwości, aby studenci zapoznali się z literaturą podstawową i z niej w jakikolwiek sposób skorzystali. Problemem powiązaniem jest bardzo szeroka lista literatury uzupełniającej dla każdych zajęć w programie, obecna w sylabusach, która nie jest w większości dostępna w bibliotece Uczelni. W przypadku flagowych zajęć z wstępu do językoznawstwa oraz z gramatyki praktycznej brak zdecydowanej większości standardowych pozycji wymienionych w kartach przedmiotów jako literatura uzupełniająca.

Wszystkie nieprawidłowości wyżej opisane uniemożliwiają skuteczną realizację treści programowych. **Rekomenduje się** skorelowania wykazu literatury zalecanej w sylabusach z zasobami bibliotecznymi Uczelni i uzupełnienie zasobów o rzeczywiście brakujące materiały.

W bibliotece/czytelni studenci mają dostęp do przydatnych na studiowanym kierunku baz pełnotekstowych Wirtualnej Biblioteki Nauki, której zakres obejmuje: bazę ScienceDirect, zawierającą czasopisma wydawane przez Elsevier Science, w tym spisy treści, dane bibliograficzne, abstrakty oraz pełne teksty artykułów wraz z grafiką; bazę Springer, zawierającą czasopisma naukowe i branżowe, książki i opracowania wydawane przez wydawnictwo Springer i inne.

Baza IBUK, z której użytkownicy biblioteki mogą korzystać od 2020 r., umożliwia dostęp do wybranych (obecnie do 30) książek elektronicznych. Platforma umożliwia nie tylko czytanie książek, lecz także zaawansowaną pracę z tekstem, m.in. zaznaczanie fragmentów czy tworzenie notatek.

Procedury w systemie zapewniania jakości kształcenia w Uczelni przewidują prowadzenie okresowych przeglądów infrastruktury dydaktycznej, w tym stosowanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością. Przeglądy takie są przeprowadzone regularnie przez pracowników, a także mają miejsce dodatkowe przeglądy interwencyjne. Uczelnia angażuje studentów do oceny bazy dydaktycznej. Przeprowadzane są roczne ankiety dotyczące zadowolenia studentów ze studiowania we WSZOP, zawierające pytania dot. infrastruktury, w tym oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informatycznych systemów obsługowych, standardu sal dydaktycznych i zaplecza. Na podstawie zaprezentowanych wyników tych ankiet można stwierdzić, że studenci mają realny udział w ocenie oraz w procesie doskonalenia bazy.

Wyniki przeglądów są wykorzystywane w rozwoju infrastruktury, jednakże są mało efektywne. Nie zdiagnozowano w wyniku tych przeglądów wielu nieprawidłowości, a w ich przebiegu nie wzięto w pod uwagę rekomendacji zespołu oceniającego PKA sformułowanych podczas poprzedniej wizytacji.

Studenci i nauczyciele akademicy mają możliwość wypowiedzenia się na temat infrastruktury. Z nauczycielami kontaktuje się biblioteka lub władze Uczelni, studenci mogą zgłaszać potrzeby dotyczące infrastruktury we wspomnianych ankietach lub doraźnie np. za pomocą formularza dostępnego w bibliotece.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne. Umożliwiają tylko częściowo prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Infrastruktura nie jest wystarczająco dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością – nie zapewnia tym osobom pełnego udziału w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Działania te są jednak nieefektywne w zakresie doskonalenia infrastruktury, a także pod kątem dostosowania jej do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ocenę spełnienia kryterium.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z:

1. niewystarczającego dostosowanie infrastruktury, w tym wyposażenia i oprogramowania wykorzystywanych do prowadzenia zajęć do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej w zawodach określonych w koncepcji kształcenia, w tym warunków właściwych dla zakresu działalności zawodowej we wszystkich obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem;
2. niewystarczającej jakości dostępności zasobów bibliotecznych;
3. ograniczonego dostępu studentów do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów itp.;
4. braku systemowych, uporządkowanych rozwiązań niwelujących bariery dostępności infrastruktury Uczelni dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
5. jakości udostępnianych zasobów bibliotecznych w kontekście wymogów kierunku;
6. jakości i kompleksowości przeglądów infrastruktury, a także braku skuteczności prowadzonych przeglądów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Dostosowanie infrastruktury, w tym wyposażenia i oprogramowania wykorzystywanych do prowadzenia zajęć w taki sposób, aby były adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej w zawodach określonych w koncepcji kształcenia, umożliwiały prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej we wszystkich obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem.
2. Zapewnienie warunków do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych przez studentów ocenianego kierunku oraz jego kadre poprzez umożliwienie korzystania z zasobów również w godzinach popołudniowych, po zakończeniu zajęć, a także w niedziele podczas zjazdów studentów studiujących w trybie niestacjonarnym.
3. Umożliwienie dostępu studentów do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów itp.

4. Wprowadzenie systemowych, uporządkowanych rozwiązań niwelujących bariery dostępności infrastruktury Uczelni dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności poprzez co najmniej:
 - a. wydzielenie, zorganizowanie i oznakowanie w każdej sali dydaktycznej, laboratorium, pracowni, sali wykładowej co najmniej jednego miejsca dla osoby z niepełnosprawnością oraz adekwatne dostosowanie i wyposażenie tych miejsc, aby osoby z niepełnosprawnościami, w tym poruszające się na wózku, mogły brać pełen udział w kształceniu i prowadzeniu badań;
 - b. dostosowanie sanitariatów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami przynajmniej na co drugiej kondygnacji budynków, w którym prowadzona jest dydaktyka na kierunku;
 - c. oznakowanie ciągów komunikacyjnych, w tym sal oraz pomieszczeń administracyjno-usługowych dla kierunku w sposób umożliwiający poruszanie się w budynku przez osoby z dysfunkcjami narządu wzroku;
 - d. opracowanie i upublicznienie informacji nt. formy i zakresu bezpośredniego wsparcia osób z niepełnosprawnościami dot. korzystania z infrastruktury Uczelni, ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania zbiorów bibliotecznych do korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami.
5. Dostosowanie zasobów bibliotecznych dedykowanych kierunkowi w taki sposób, aby były aktualne, zgodne z dyscyplinami, do których przypisano kierunek oraz zapewniały piśmiennictwo zalecanego w sylabusach.
6. Zwiększenie skuteczności przeglądów infrastruktury, w tym poprzez określenie zasad analizy ich wyników, trybu i formy wykorzystywania tych wyników w działaniach doskonalących, a także intensyfikację przeglądów infrastruktury pod kątem dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
7. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W Uczelni prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. W ostatnich dwóch latach intensywność tej współpracy, w szczególności w odniesieniu do doskonalenia programu studiów, wzrosła, a Uczelnia poszerzyła grono współpracujących interesariuszy. Biorą w niej udział podmioty w sposób formalny połączone z Uczelnią, reprezentujący branże: usług tłumaczeniowych (biura tłumaczeń), a także branżę produkcyjną, w tym np. w dziedzinie chemii dla potrzeb górnictwa, w której tłumaczenia specjalistyczne odgrywają istotną rolę w codziennej działalności operacyjnej, produkcyjnej w zakresie tworzyw sztucznych, gdzie, z kolei, w dużej mierze język w biznesie i język specjalistyczny niezbędne są w codziennej komunikacji z kontrahentami. Grono interesariuszy kluczowych obejmuje siedem podmiotów, w tym trzy bezpośrednio zajmujące się usługami tłumaczeniowymi. Rodzaj, zakres i zasięg działalności interesariuszy kierunku są zróżnicowane. Odpowiadają zaledwie części założeń sformułowanych w koncepcji kształcenia – przygotowaniu

absolwenta dla sektora usług tłumaczeniowych, a także dla sektora obsługi biznesu, zawężonego do świadczenia usług językowych na rzecz działalności produkcyjnej lub usługowej dowolnego profilu. Z tego dość zdwyersyfikowanego, pod kątem przedmiotu działalności, grona, tylko organizacje reprezentujące branżę usług tłumaczeniowych są bezpośrednio powiązane z rodzajem i zakresem przygotowania zawodowego zaplanowanego w programie studiów. Co więcej, koncepcja kształcenia odnosi się do bardzo wielu ról zawodowych, do których przygotowują z założenia inne kierunki studiów (np. specjaliści PR, specjaliści w zakresie komunikacji społecznej – ds. social mediów i in.).

Do pracy w branżach innych niż tłumaczeniowa program studiów nie przygotowuje absolwenta, co zostało już zauważone w kryterium 1, jednakże, jak twierdzą interesariusze, absolwenci kierunku są dla nich niezwykle istotni, gdyż w ramach początkowego „in-company training” sami zapewniają im niezbędną wiedzę i umiejętności umożliwiające rozwój ich kompetencji językowo-interkulturowych w wąskiej specjalizacji/branż, jaką pracodawcy reprezentują. **Rekomenduje się** dalsze prace nad doбором interesariuszy w sposób adekwatny dla koncepcji kształcenia.

Reprezentanci interesariuszy współpracują z Uczelnią w odniesieniu do tworzenia koncepcji kształcenia i rozwoju programu w formie indywidualnych kontaktów. Taka forma współpracy, gdzie poszczególni interesariusze nie uczestniczą we wspólnych dyskusjach i rozważaniach nad kierunkami rozwoju programu, uniemożliwiają wspólne ustalanie pożądanych kierunków zmian, wytyczanie celów kształcenia, mogą one również skutkować nierównościami podmiotów w pełnieniu ról doradczych przez otoczenie. **Rekomenduje się** usystematyzowanie współpracy i umożliwienie reprezentantom otoczenia społeczno-gospodarczego oraz Uczelni wspólnych obrad i dyskusji, wymiany poglądów, rozważań nt. możliwości ewentualnych zmian i rozwoju programu, koncepcji kształcenia itp. w celu wspólnego ustalania kierunku działań rozwojowych kierunku.

Zakres współpracy wyżej opisanego grona interesariuszy obejmuje uczestniczenie ich reprezentantów, najczęściej pełniących funkcje kierownicze w komórkach organizacyjnych, w których praca wymaga biegłego posługiwania się językiem angielskim, w szczególności specjalistycznym, w konstruowaniu i doskonaleniu programu studiów na ocenianym kierunku, m.in. opracowywaniu koncepcji kształcenia i określania efektów uczenia się, w tym odnośnie oferowanych specjalizacji, a także doskonaleniu programu studiów pod kątem aktualizacji treści i metod kształcenia.

Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzona jest systematycznie, jednak, jak już wspomniano wyżej, jej indywidualna forma nie sprzyja stosowaniu rozwiązań systemowych. Przedstawiciele pracodawców postulują zmiany odnośnie do programu studiów, jego realizacji, współpracy itp. indywidualnie podczas spotkań i rozmów z przedstawicielami Uczelni. Najlepszym przykładem wyników takiej współpracy jest wprowadzenie do programu zajęć z zakresu językowych negocjacji w cywilizacji Zachodu oraz negocjacji w cywilizacjach azjatyckich, co było postulowane przez jednego z interesariuszy z branży produkcyjnej. Nie jest jednak wiadome, czy postulaty innych branż zostały w takim samym zakresie i liczbie uwzględnione.

W formach współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym przeważają praktyki zawodowe, opiniowanie i rozwój programu. W planach jest rozwój innych form - organizacja wspólnych sympozjów i seminariów, uczestnictwo studentów w szkoleniach w firmie, wykłady oraz webinary. Formą realizacji współpracy Uczelni z otoczeniem jest również udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w realizacji programu studiów. Zatrudnione do prowadzenia zajęć osoby to aktywni tłumacze z dużym doświadczeniem, którzy podczas zajęć dzielą się również wiedzą praktyczną, opartą na wieloletnim doświadczeniu na rynku pracy.

Współpraca z interesariuszami, w tym z pracodawcami, prowadzona jest systematycznie, ma charakter stały, ale przybiera mało zróżnicowane formy. Jak już wspomniano, główna forma to organizacja praktyk zawodowych dla studentów kierunku oraz plany organizacja warsztatów i szkoleń z udziałem przedstawicieli pracodawców dla studentów. Wspólne działania Uczelni i pracodawców są wprawdzie adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, jednakże formy są jeszcze zbyt mało urozmaicone. **Rekomenduje się** poszerzenie katalogu form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

W kontaktach z interesariuszami Uczelnia wykorzystuje efektywnie metody i narzędzia komunikacji na odległość, co potwierdzają pracodawcy.

Uczelnia prowadzi regularne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów. Wnioski z przeglądów nie służą jednak wypracowaniu doboru grona kluczowych interesariuszy w taki sposób, aby ich zestawienie było adekwatne dla kierunku i w pełni mapowało profile zawodowe absolwenta uwzględnione w koncepcji kształcenia. Przeglądy nie skutkują również zwiększeniem urozmaicenia form współpracy, które byłyby adekwatne dla profilu praktycznego na kierunku np. możliwości zorganizowania wizyt studyjnych, czy współpracy z przedstawicielami środowiska w zakresie powiązania tematyki prac dyplomowych ze współczesnymi problemami praktyki związanej z filologią w instytucjach lub organizacjach. W oparciu o dokumenty przedstawione podczas wizytacji, sformułowano zastrzeżenia dotyczące realizacji praktyk zawodowych, mające bezpośredni związek z doбором praktykodawców, miejsc praktyk, ich infrastruktury, opiekunów itp. Oznacza to, że stosowane procedury powinny być dalej konsekwentnie udoskonalone, w szczególności pod kątem właściwego doboru interesariuszy kluczowych oraz form współpracy.

Uczelnia przygląda się prawidłowości doboru interesariuszy i go analizuje, co potwierdza kierunek zmian w tym doborze, o czym była mowa wyżej, jednak w dokumentach dotyczących oceny jakości kształcenia brak jasnych informacji na temat wymiernych rezultatów oceny – wniosków sformułowanych po analizie zdiagnozowanego stanu faktycznego, które stanowić mogłyby podbudowę do doskonalenia współpracy. **Rekomenduje się** prowadzenie przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami w taki sposób, aby wnioski w jasny sposób umożliwiały dalsze doskonalenie tej współpracy w zakresie doboru interesariuszy i form.

Wyniki dotychczas prowadzonych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Udział studentów w ocenie jakościowej współpracy jest zapewniony w zakresie praktyk. Uczelnia zastosowała się do zaleceń sformułowanych podczas ostatniej wizytacji, a zwiększając jakość i efektywność przeglądów posiada potencjał dalszego doskonalenia współpracy w celu jej optymalizacji i wymiernego wpływu jakościowego na program i koncepcję kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane /
-----	---	---------------------------	---

			<i>zalecenie niezrealizowane)</i>
1.	Zwiększenie udziału interesariuszy zewnętrznych w doskonaleniu koncepcji kształcenia i programu studiów poprzez usystematyzowanie współpracy z poszerzonym i adekwatnym do kierunku studiów gronem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.	Poszerzono grono interesariuszy współpracujących z Uczelnią w zakresie doskonalenia koncepcji kształcenia i programu studiów. Koncepcja kształcenia oraz program studiów - obu prowadzonych specjalizacji były opiniowane i doskonalone przy współudziale interesariuszy zewnętrznych zapraszanych od października 2021 r. Grono interesariuszy jest adekwatne dla prowadzonych specjalizacji.	zalecenie zrealizowane
2.	Prowadzenie systematycznych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujących ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów.	Uczelnia prowadzi przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów. Przeglądy obejmują dobór instytucji współpracujących oraz skuteczność form współpracy. Odnotowują wpływ rezultatów współpracy na program studiów.	zalecenie zrealizowane
3.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń	Uczelnia podjęła działania naprawcze w celu zapobiegania występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń. Działania te wymagają dalszego doskonalenia.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia tworzy pewne warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu, jednak mimo podejmowanych działań, rodzaj, zakres i zasięg faktycznego umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zaledwie elementarne, niewystarczające w kontekście przyjętej dla kierunku koncepcji kształcenia, niespecyficzne dla kierunku, gdzie w programie ogromny nacisk położono na intensywny rozwój kompetencji w zakresie języka obcego będącego przedmiotem studiów, kultury obszaru językowego, a także zaawansowane umiejętności posługiwania się językiem obcym do celów zawodowych. Problem z niskim stopniem umiędzynarodowienia kierunku potwierdza Uczelnia w autodiagnozie – aktualnej analizie SWOT. Po przeprowadzonej diagnozie, Uczelnia nie przyjęła planu naprawczego, sformułowała jednak kilka wniosków, które mogą poprawić niską jakość umiędzynarodowienia kierunku. W przyjętej w dniu 24 kwietnia 2022 roku strategii na lata 2022-2032, która realizowana jest już od ponad roku, Uczelnia wskazała cel strategiczny w zakresie kształcenia o brzmieniu „umiędzynarodowienia studiów – pogłębienie wielokulturowości i wielojęzyczności, kształtowanie tolerancji i rozwoju osobistego studentów”, który należy wiązać bezpośrednio z zamiarem wzrostu umiędzynarodowienia również ocenianego kierunku. Ponadto, celem studiów określonym w programie jest przygotowanie studentów do pełnienia ról zawodowych w międzynarodowym środowisku kulturowym, a grupa zajęć praktycznej nauki języka (PNJ) zakłada wykształcenie szerokich kompetencji językowych i komunikacyjnych niezbędnych do pracy w środowisku międzynarodowym, w tym do pracy w korporacjach i organizacjach międzynarodowych, biurach tłumaczeń oraz instytucjach obsługujących cudzoziemców i emigrantów, organach oraz agencjach Unii Europejskiej. Pomimo tych ambitnych, sformalizowanych założeń, nie uwidoczniło się postępu we wzroście stopnia umiędzynarodowienia kierunku. Najlepszym przykładem będącym: brak nowych umów bilateralnych w ramach Programu Erasmus+, brak udziału Uczelni w nowych typach mobilności oferowanych w Programie Erasmus+ od początku 2022 roku, na przykład w działaniach „BIP” (Blended Intensive Program), które umożliwiają studentom udział w krótkoterminowych mobilnościach mieszanych, brak partnerstwa w konsorcjach powiązanych tematycznie z programem studiów (np. w ramach Akcji 2 Programu Erasmus+). Pomimo jasnych rekomendacji zintensyfikowania współpracy z uczelniami europejskimi w ramach wymian w programie Erasmus+, sformułowanych podczas poprzedniej wizytacji kierunku, Uczelnia nie podjęła żadnych konkretnych kroków w kierunku poszerzenia współpracy w ramach tego programu.

Działalność Uczelni w obszarze umiędzynarodowienia związanym z ocenianym kierunkiem studiów nie obejmuje pełnego rodzaju i zakresu możliwych działań. Aktywności opierają się na incydentalnych, indywidualnych działaniach nauczycieli akademickich kierunku, które przyjmują np. formę udziału w międzynarodowych konferencjach, wyjazdu w celu prowadzenia dydaktyki, publikowania w zagranicznych wydawnictwach. I tak, w okresie ostatnich dwóch lat 2 pracowników wzięło udział w konferencjach naukowych międzynarodowych: na Ukrainie oraz w Grecji, a 2 kolejnych prowadziło zajęcia w uczelni partnerskiej – tureckiej i włoskiej.

Analogiczne uwagi dotyczą mobilności studentów - w przypadku studentów kierunku, ich aktywność międzynarodowa, rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia nie są wystarczające w kontekście założeń koncepcji kształcenia i formułowanych celów kształcenia. Oferta mobilności obejmuje typową mobilność studencką wyjazdową - realizację części toku studiów (najczęściej semestru) w uczelni partnerskiej, a także praktyki studenckie. Aktywności te możliwe są w ramach 18 umów bilateralnych. Bardzo niska jest intensywność takich działań. W ciągu ostatnich dwóch lat na studia wyjechała 1 osoba do Hiszpanii, a na studia przyjechała 10-osobowa grupa studentów z Turcji.

Działalność Uczelni w obszarze umiędzynarodowienia związanym z ocenianym kierunkiem nie obejmuje pełnego rodzaju i zakresu możliwych działań w odniesieniu do grupy docelowej studentów. Ich aktywności w obszarze umiędzynarodowienia są incydentalne. Dotyczą udziału w zajęciach z języków obcych, wykładach gościnnych, polegają na studiowaniu literatury obcojęzycznej, uczeniu się języka obcego. Uczelnia potwierdza, że studenci nie są zainteresowani udziałem w aktywnościach międzynarodowych pomimo, iż przedstawiana jest im oferta takich zajęć.

Uczelnia stworzyła więc dla nauczycieli akademickich oraz studentów zbyt ograniczone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu na ocenianym kierunku. Rodzaj, zakres i zasięg tych ograniczonych działań Uczelni wpisują się wprawdzie w koncepcję i cele kształcenia studentów, gdyż umożliwiają stosowanie języka obcego w różnorodnych kontekstach społecznych i kulturowych, jednakże nie są one w pełni adekwatne do założeń prezentowanych w sylwetce absolwenta.

Potencjał umiędzynarodowienia kierunku jest duży, powiązany bezpośrednio z samym procesem kształcenia, co wynika ze specyfiki kierunku *filologia*, gdzie koncepcja kształcenia kładzie nacisk na naukę języka obcego w rozmaitych kontekstach, w tym zawodowych. Ponadto, przyjmując, że język będący przedmiotem studiów jest współczesnym *lingua franca*, potencjał do prowadzenia systemowej, kompleksowej, zarówno dydaktycznej, jak i badawczej współpracy z zagranicą, w dowolnej destynacji, jest bardzo duży. W przypadku studentów oraz kadry nie jest on jednak wykorzystywany, a możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności jednej i drugiej grupy są zbyt ograniczone.

Dotyczy to intensywności współpracy oraz form współpracy. Dodatkowo, Uczelnia w niewielkim zakresie realizuje tzw. „umiędzynarodowienie w domu” – *gros* działań typowych, wspomagających ten typ umiędzynarodowienia nie jest organizowanych. Uczelnia nie podejmuje działań wpisujących się w kształcenie językowe i interkulturowe np. kształcenia umożliwiającego otrzymanie podwójnych/wspólnych dyplomów, międzynarodowych szkół letnich czy kursów intensywnych. Podczas wizytacji nie zidentyfikowano działań Uczelni zmierzających do zwiększenia liczby kandydatów zagranicznych podejmujących studia na kierunku, czy studentów zagranicznych odbywających tu część kształcenia. Problemem jest również fakt, że Uczelnia nie tylko nie wykorzystuje potencjału kierunku samego w sobie, ale również możliwości nawiązanej współpracy w postaci umów partnerskich uwzględniających działania skierowane do studentów i kadry, o których już była mowa. Nie realizuje także projektów skierowanych na wsparcie rozwoju umiędzynarodowienia – zamierza dopiero aplikować w konkursie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej i, jeśli otrzyma dofinansowanie, zorganizować w Uczelni tzw. „Welcome Center” centrum przyjmowania osób przyjeżdżających. **Rekomenduje się** zwiększenie efektywności wykorzystywanych zasobów Uczelni w celu wzrostu umiędzynarodowienia ocenianego kierunku, w tym intensyfikację działań zmierzających do umiędzynarodowienia „w domu”.

W Uczelni nie określono warunków mobilności wirtualnej oraz „blended” nauczycieli akademickich i studentów. Nie opracowano również systemowego wsparcia tych typów mobilności. **Rekomenduje się** określenie warunków odbywania mobilności wirtualnej oraz mieszanej nauczycieli akademickich oraz studentów.

Przeglądy współpracy międzynarodowej prowadzone są regularnie, rokrocznie i systemowo przez Dział Współpracy Międzynarodowej oraz Koordynator Programu Erasmus+, którzy przygotowują sprawozdania ze swojej działalności, następnie przedstawiają je władzom Uczelni. Formułowane są wnioski dotyczące rozwoju umiędzynarodowienia kierunku. Pomimo tej ewaluacji, w świetle wyżej zidentyfikowanych problemów, należy stwierdzić, że ocena ta nie jest przeprowadzana w sposób wystarczająco efektywny. W wyniku oceny wprowadzono np. problem małej intensywności działań, nie wykorzystano jednak tych wniosków do faktycznego zwiększenia umiędzynarodowienia kierunku. **Rekomenduje się** wzrost efektywności przeglądów stopnia umiędzynarodowienia i wykorzystywania wyników tej oceny w celu intensyfikacji i dywersyfikacji działań dotyczących umiędzynarodowienia kierunku.

Studenci oraz nauczyciele akademicy mają zapewniony udział w ocenie umiędzynarodowienia kierunku poprzez uczelniane gremia, w których zasiadają – w przypadku nauczycieli oraz poprzez możliwość oceny na stronie WSZOP w zakładce *Pocztówka z Erasmusa* – w przypadku studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza bardzo ograniczone warunki w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku i są one niewystarczające w kontekście przyjętej dla tego kierunku koncepcji kształcenia. Przygotowanie nauczycieli akademickich do nauczania, a studentów do uczenia się w językach obcych wynika ze specyfiki programu studiów, nie jest natomiast wynikiem działań podejmowanych w celu zwiększenia umiędzynarodowienia kształcenia. Nie jest tworzona oferta kształcenia w językach obcych dedykowana studentom zagranicznym. Działania podejmowane przez Uczelnię w odniesieniu do zwiększania stopnia umiędzynarodowienia na kierunku nie są wystarczające, co skutkuje widoczną na kierunku stagnacją tego procesu – brakiem rozwoju umiędzynarodowienia, w tym w szczególności wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów. Tworzone są plany wzrostu stopnia umiędzynarodowienia, których realizacja nie jest skuteczna w świetle stwierdzonych nieprawidłowości.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełnienia kryterium.

Propozycja oceny kryterium “spełnione częściowo” wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. zawężonego zakresu, form i zasięgu działań dot. umiędzynarodowienia, a także zgodności tych działań z koncepcją i celami kształcenia,

2. zbyt małej liczby partnerów zagranicznych i braku wymiernych rezultatów tej współpracy w odniesieniu do programu studiów,
3. niewykorzystywania potencjału kierunku do wzrostu umiędzynarodowienia,
4. niewystarczających działań Uczelni w zakresie umiędzynarodowienia kierunku „w domu”.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Poszerzenie zakresu, form oraz zasięgu działań dotyczących umiędzynarodowienia kierunku, zgodnie z celami i koncepcją kształcenia, w tym:
 - a. zwiększenie zasięgu geograficznego współpracy,
 - b. zwiększenie liczby umów partnerskich, w tym uwzględniających mobilność studentów oraz kadry,
 - c. poszerzenie katalogu form działań studentów i nauczycieli w zakresie umiędzynarodowienia.
2. Intensyfikację działań zmierzających do zwiększenia wykorzystania potencjału kierunku w zakresie umiędzynarodowienia.
3. Prowadzenie działań w zakresie umiędzynarodowienia „w domu” skierowanych do studentów oraz kadry będących cudzoziemcami, w szczególności dotyczących podejmowania kształcenia przez osoby z zagranicy.
4. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Osoby studiujące kierunek filologia angielska na Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach mają możliwość otrzymania zróżnicowanego wsparcia ze strony uczelni w zakresie merytorycznym, materialnym i rozwojowym w ograniczonym stopniu. Oferta wsparcia beneficjentów procesu kształcenia jest stale rozwijana tak, by dostosować ją do potrzeb studentów a część funkcjonujących wcześniej rozwiązań została zaniedbana.

Studenci mają dostęp do bieżącej obsługi studiów za pośrednictwem strony internetowej i platform służących wewnętrznej wymianie informacji i ogłoszeń. Za jego pośrednictwem użytkownicy mają wgląd do planów zajęć, wstawianych ocen, statusu płatności oraz mogą kontaktować się z wybranymi pracownikami. W ramach wsparcia przygotowywania do zajęć i zaliczeń, wykorzystywany jest także ogólnodostępny portal e-learningowy, gdzie przekazywane są materiały dydaktyczne i prezentacje.

Platformami zajmują się wyznaczeni administratorzy oraz zespół ds. metodyki kształcenia w formie e-learningu. Po okresie pandemicznym działalność zespołu nie ma jasno określonego kierunku i jest stopniowo wygaszana z powodu niskiej aktywności prowadzących i studentów. **Rekomenduje się** ewaluację organizacji systemów informatycznych, służących samodzielnej nauce oraz dostosowanie pracy zespołu w celu wypracowania rozwiązań adekwatnych do możliwości i zmieniających się potrzeb wszystkich przedstawicieli społeczności akademickiej.

Dla studentów pierwszorzecznych organizowane są spotkania z dyrektorem Kolegium i opiekunami roczników na temat wsparcia materialnego, procesu kształcenia, sposobów egzaminowania oraz działalności w organizacjach studenckich. Nowo przyjęci biorą również udział w obowiązkowych szkoleniach bibliotecznych, bezpieczeństwa higieny pracy, jak i z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej. Zaliczenie dwóch ostatnich szkoleń warunkuje zaliczenie pierwszego semestru studiów.

W ramach wsparcia materialnego możliwe jest uzyskanie stypendium socjalnego, specjalnego dla osób z orzeczeniem niepełnosprawności i zapomogi. Ci, którzy wykazują wybitne osiągnięcia w zakresie naukowym lub sportowym, mają możliwość ubiegania się o stypendium rektora. Zasady wnioskowania opisane są w Regulaminie świadczeń dla studentów WSZOP, którego przepisy nie były aktualizowane od roku 2019. Przykładem niedostosowania do obowiązujących przepisów jest określony w regulaminie okres przysługiwania stypendium przez maksymalnie 6 lat. Poza własnym systemem wsparcia Uczelnia informuje również o procedurze ubiegania się o stypendium ministra.

Absolwenci, którzy zdecydują się kontynuować naukę na studiach drugiego stopnia bądź studiach podyplomowych prowadzonych przez WSZOP, mogą otrzymać zniżkę w wysokości od 20% do 80% za opłaty czesnego. Możliwość jej uzyskania przysługuje również osobom podejmującym więcej niż jeden kierunek studiów.

Studentom oferowane są propozycje brania udziału w Targach Pracy lub korzystania z oferty Akademickiego Biura Karier. Jednakże nie cieszą się one popularnością wśród odbiorców. Osoby z kierunku filologia nie korzystają z niniejszej oferty i nie mają na ich temat ich opinii. W latach 2020-2022 część studentów ocenianego kierunku odbyła dodatkowe zajęcia w ramach programu Zintegrowany Program Rozwoju WSZOP (POWER.03.05.00-00-Z047/17). Tematyka dodatkowych kursów obejmowała rozwój kompetencji miękkich, obsługę narzędzi informatycznych wspierających tłumaczenia oraz metodykę kształcenia osób dorosłych. Nie podjęto nowych programów i wydarzeń o podobnej tematyce, dostępnych dla kolejnych roczników studentów.

Studenci zapraszani są do brania udziału w konferencjach i konkursach naukowych oraz cenią sobie możliwość organizacji dni świąt dla krajów anglojęzycznych, podczas których przeprowadzają prelekcje po angielsku dla uczniów szkół. Co roku umożliwiane jest publikowanie własnych artykułów w zeszytach naukowych WSZOP, gdzie spośród propozycji jest wybieranych kilka do publikacji dostępnej na stronie internetowej. W ramach funkcjonowania Literackiego Koła Naukowego Anglistów studenci mogli rozwijać swoje kompetencje językowe i wrażliwość artystyczną, zajmując się interpretacją rozmaitych tekstów literackich, w tym w kontekście kulturowym. Koło przestało funkcjonować z uwagi na nieobecność opiekunki, która stymulowała prace koła. Poza kołem studenci nie mają możliwości rozwoju działalności artystycznej w ramach uczelni. **Rekomenduje się** zapewnienie wsparcia aktywności artystycznej i w ramach koła naukowego dla ocenianego kierunku.

Szczególną uwagę przywiązuje się do osób wybitnych sportowo. Do dyspozycji studentów udostępniona jest dostosowana do potrzeb infrastruktura. Widoczna jest działalność Klubu

Uczelnianego AZS, który prowadzi 10 sekcji sportowych oraz aktywnie uczestniczy w mistrzostwach międzyuczelnianych. Osoby, które zdobędą tytuł laureata w zawodach na poziomie krajowym, mogą ubiegać się o dodatkowe zwolnienie z opłat za studia za jeden semestr.

Kolejną organizacją zrzeszającą studentów WSZOP jest samorząd studencki. Jego przedstawiciele uczestniczą w spotkaniach ciał kolegialnych uczelni takich jak Senat, Rada Biblioteczna i Rady Kolegiów. Władze uczelni zapewniają możliwość zapoznania się z ustanawianymi nowymi programami studiów lub nanoszonymi do nich zmianami, co następnie zostaje odpowiednio zaopiniowane wraz z sygnaturą przedstawiciela studentów właściwego kierunku. Samorząd wyraża również opinie dotyczące systemu materialnego. Z powodu przedstawianych przez studentów uwag zaktualizowany został załącznik z wykazem osiągnięć do stypendium rektora.

Osoby z najlepszymi ocenami za egzaminy dyplomowe otrzymują list gratulacyjny od rektora. Dodatkowo wybitni absolwenci byli wyróżniani nagrodą Złotego Bobra, symbolizującą przedsiębiorczość, zrównoważony rozwój i zaradność zawodową. Potencjał nagrody nie jest już w pełni wykorzystywany. Od początku jej istnienia przyznano 4 Złote Bobry i zostało to zaniechane. Na przestrzeni lat absolwentów ocenianego kierunku nominowano jedynie dwukrotnie. Obecnie studenci nie są informowani o tego rodzaju gratyfikacjach.

W ramach struktur akademickich funkcjonuje Dział Współpracy Międzynarodowej, który zajmuje się przygotowaniem oferty uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+ oraz wsparciem organizacyjnym wyjazdów. Z uwagi na inne zobowiązania oraz pomimo możliwości uzyskania zwolnienia z części opłat czesnego (tj. za maksymalnie 2 miesiące) studenci nie czują się wystarczająco zachęcani, by wyjeżdżać za granicę. Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach zapewnia studentom-cudzoziemcom możliwość wzięcia udziału w kursie z języka polskiego, wnioskowania o stypendium rektora, dla osób z niepełnosprawnościami i zapomogę, a także dostęp do najważniejszych portali w wersji anglojęzycznej. Brakuje jednak udostępnionych, opracowanych w ten sposób regulaminów ważnych w procesie kształcenia. **Rekomenduje się** utworzenie i udostępnienie najważniejszych dokumentów uczelnianych w wersji dostępnej dla studentów obcojęzycznych.

Wśród powołanych jednostek jest również Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością, które utworzono w ramach konkursu „Uczelnia dostępna”. Dzięki projektowi zwiększono dostępność strony internetowej i bazy dydaktycznej dla tej grupy studentów. W tym czasie możliwe było skorzystanie z bezpłatnej pomocy psychologicznej, konsultacji z doradcą edukacyjno-rozwojowym oraz przeprowadzono szkolenia dedykowane pracownikom dydaktycznym i administracyjnym na temat „Potrzeby osób z niepełnosprawnością”. Osoby podejmujące studia mogą dowiedzieć się więcej informacji na temat udzielanego wsparcia indywidualnie w Centrum.

Studenci kierunku filologia otrzymują potrzebne wsparcie od prowadzących podczas wyznaczonych dyżurów. Wyznaczeni są także opiekunowie roczników, opiekunowie praktyk, opiekunowie IOS-ów, koordynator programu Erasmus+ oraz pełnomocnicy ds. dyplomowania. Godziny pracy jednostek administracyjnych również dostosowane są do obu trybów studiowania. Studenci dobrze oceniają kontakt i dostępność pracowników; zwłaszcza bardzo dobre oceny prowadzących wykazały ankiety studenckie przeprowadzone w roku akademickim 2021/2022. Ewentualne problemy na bieżąco zgłaszane są do opiekuna lub za pośrednictwem przedstawicieli w samorządzie, a te zostają systematycznie rozpatrywane. Przykładowo z uwagi na zadeklarowaną trudność treści, uczelnia zwiększyła liczbę godzin zajęć na studiach niestacjonarnych.

Senat WSZOP w roku akademickim 2020/2021 powołał Rzecznika Praw Akademickich, który bierze udział w sprawach na wniosek członków społeczności akademickiej, w tym: studentów. Rzecznik organizował również wykłady otwarte na tematy dotyczące przeciwdziałania dyskryminacji: przestępstwa na tle uprzedzeń, treści w Internecie oraz wsparcie osób w spektrum autyzmu. Mimo ustanowienia Rzecznika, ewentualne problemy studenci ocenianego kierunku rozwiązywali z opiekunem rocznika bądź innym pracownikiem uczelni.

Na mocy wydawanych przez rektora zarządzeń sprawy dotyczące toku studiów i płatności rozstrzyga dyrektor Kolegium na podstawie Regulaminu studiów WSZOP. W przypadku innych sytuacji konfliktowych nie określono procedur ich rozstrzygnięcia ani nie wyznaczono osób, do których należy się zgłaszać. **Rekomenduje się** usystematyzowanie rozwiązywania sytuacji spornych i problemowych w sposób klarowny dla wszystkich członków społeczności akademickiej. W przypadku odwołań od wydanych decyzji ich rozpatrywaniem zajmuje się właściwy prorektor. Jeśli wymaga tego wniosek, o opinie proszeni są przedstawiciel samorządu, wspomniany rzecznik bądź opiekun kierunku.

Badania ankietowe zazwyczaj przeprowadzane są zdalnie, na wewnętrznej platformie uczelni. Ostatnią z ankietyzacji przygotowano jednak w wersji papierowej z uwagi na chęć otrzymania większej liczby odpowiedzi. Pytania dotyczyły oceny działalności i wsparcia otrzymywanego od opiekuna kierunku, opiekuna praktyk, pełnomocnika ds. dyplomowania, Akademickiego Biura Karier, kwestury, dziekanatu, Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością, jak również funkcjonowania systemu pomocy materialnej, biblioteki oraz klubu AZS. Pytania skonstruowane są w sposób ogólny i uniemożliwiają przeprowadzenie dokładnej analizy ocen, zwłaszcza gdy nieznane są przyczyny ich wystawienia (brak pytań otwartych). **Rekomenduje się** pogłębienie zakresu zadawanych pytań tak, jak umożliwia jest dodawanie uwag w ankietach dotyczących pracy i wsparcia prowadzących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Wsparcie studentów ocenianego kierunku przybiera różne formy, umożliwiające komfortowy przebieg procesu uczenia się, zachęcając do rozwoju społecznego i zawodowego studentów. Studenci mają możliwość uzyskania dodatkowego wsparcia materialnego i organizacyjnego, pomocy ze strony nauczycieli akademickich i innych pracowników uczelni. Częściowo zapewniane jest wsparcie dodatkowej działalności studentów w zakresie naukowym, artystycznym i sportowym. Poza stypendium rektora dla studentów wybitnych na uczelni nie funkcjonują systemy zachęcające do zrównoważonego rozwoju ani gratyfikujące wybitne osiągnięcia. W ramach struktur organizacyjnych powoływani są odpowiedni koordynatorzy i opiekunowie pomagający w sytuacjach problematycznych.

Uczelnia dostosowuje zapewniane wsparcie na podstawie przeprowadzanych ogólnikowych przeglądów systemu wsparcia, w których uczestniczą studenci lub uwag zgłaszanych drogami nieformalnymi.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. Niedostosowania regulaminu świadczeń do obowiązujących przepisów.
2. Braku systemu motywacyjnego studentów w procesie uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Zaleca się:

1. Zaktualizowanie przepisów regulaminu świadczeń do obowiązujących regulacji prawnych.
2. Utworzenie narzędzi motywujących do wybitnych osiągnięć, w tym co najmniej dobrych wyników w nauce.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia poprzez swoją stronę internetową zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o celach kształcenia i obszarach, w których studenci mogą znaleźć zatrudnienie, przyznawanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych, zasadach rekrutacji, zasadach przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych, programie Erasmus+ oraz systemie zapewniania jakości kształcenia. Na stronie Uczelni dostępny jest też regulamin studiów oraz informacji o stypendiach: socjalnym, dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, Rektora dla najlepszych studentów, Ministra za znaczące osiągnięcia naukowe, Rektora za osiągnięcia sportowe, Ministra za znaczące osiągnięcia sportowe. Swoje podstrony ma Samorząd Studencki, Akademickie Biuro Karier oraz Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Strona internetowa Uczelni ma klarowną strukturę i jest prowadzone w języku polskim, języku angielskim i języku ukraińskim. Bez trudu, przy niewielkiej liczbie kliknięć, można na niej znaleźć wskazanej wyżej informacje.

Aktualny program studiów (zawierający kierunkowe efekty uczenia się) oraz sylabusy zajęć zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP). Tam też są publikowane wszystkie uchwały Senatu Uczelni, zarządzenia Rektora, zarządzenia Kanclerza oraz inne wewnętrzne regulacje, dotyczące funkcjonowania Uczelni. Odsyłacz do informacji o Uczelni w BIP znajduje się na stronie głównej Uczelni i jest dobrze widoczny.

Szczegółowe informacje o programach studiów, zasadach dyplomowania (w tym standardy przygotowywania projektów dyplomowych, informacje o pełnomocnikach ds. dyplomowania, wykazy i sylwetki promotorów), szczegółowe informacje o praktykach zawodowych (zasady realizacji praktyk, wykaz opiekunów praktyk), terminy dyżurów osób prowadzących zajęcia oraz wyniki ankiet studenckich są dostępne w serwisie internetowym Elektroniczny Niezbędnik Studenta (ENS). Do ENS mają dostęp studenci oraz prowadzący zajęcia po zalogowaniu. Informacje te nie są dostępne publicznie. **Rekomenduje się** udostępnienie tych informacji wszystkim zainteresowanym, bez konieczności logowania się do serwisu ENS.

Do harmonogramów zajęć, danych kontaktowych do prowadzących, uzyskanych ocen oraz różnych bieżących informacji studenci mają dostęp poprzez Wirtualny Dziekanat. W tym wypadku również wymagane jest logowanie.

Uczelnia wykorzystuje też platformę Moodle do przekazywania informacji o zajęciach prowadzonych w formie zdalnej. Są tam informacje na temat efektów uczenia się przypisanych poszczególnym zajęciom, tematyki zajęć, szczegółowych form zaliczania zajęć, zalecanej literatury oraz danych kontaktowych do prowadzących zajęcia.

Informacje o wydarzeniach związanych z życiem uczelni oraz bieżące komunikaty są publikowane na portalu Facebook, który jest prowadzony w językach polskim, angielskim oraz ukraińskim.

Bieżące informacje, np. harmonogramy zjazdów na studiach niestacjonarnych, komunikaty dotyczące stypendiów itp. są też udostępniane w siedzibie Uczelni na tablicach ogłoszeń.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
7.	Aktualne programy studiów	TAK
8.	Sylabusy	TAK
9.	Kompletność sylabusów	TAK
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
12.	Erasmus	TAK
13.	Most	NIE
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
15.	Harmonogram zajęć	TAK
16.	Regulamin studiów	TAK
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
19.	Biuro Karier	TAK
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	TAK
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK

Jakość i zakres informacji o studiach są systematycznie monitorowane przez osoby odpowiedzialne za publikację tych informacji. W tym celu wykorzystuje się m.in. narzędzia typu Google Analytics. Uczelnia wdrożyła też mechanizm oceniania przez studentów jakości treści przekazywanych przez poszczególne kanały informacyjne Uczelni. Studenci biorą udział w ankiecie, w której oceniają czytelność, kompletność i aktualność zamieszczanych treści oraz spójność informacji udostępnianych w różnych miejscach (strona internetowa WZOP, WD, ENS, platforma Moodle, BIP, gabloty informacyjne).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego została sformułowana rekomendacja dotyczące udostępnienia informacji, które obecnie publikowane są w Elektronicznym Niezbędniku Studenta wszystkim zainteresowanym osobom, bez konieczności logowania się do wspomnianego serwisu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uczelni funkcjonuje system zapewniania jakości kształcenia. Jego zasady zostały określone w uchwale nr 21/2020/21 Senatu WSZOP z dnia 24 września 2021 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz zarządzeniu nr 21/2020/21 Rektora WSZOP z dnia 24 września 2021 r. w sprawie określenia struktury oraz zadań Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Dodatkowo szczegółowe procedury projektowania, zmieniania i zatwierdzania programów studiów uregulowane zostały w zarządzeniu nr 21/2016/17 Rektora WSZOP z dnia 29 września 2017 r. w sprawie określenia sposobu dokumentowania programów i efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia. W wypadku ocenianego kierunku projekt nowego programu studiów albo zmiany w obecnie obowiązującym programie studiów przygotowuje dyrektor Kolegium Filologii w porozumieniu z zespołem ds. jakości kształcenia na kierunku filologia pod nadzorem dyrektora ds. kształcenia Uczelni. Następnie projekt jest przedstawiany do zaopiniowania interesariuszom zewnętrznym oraz Radzie Kolegium (w jej skład wchodzi dyrektor Kolegium jako przewodniczący, pełnomocnik ds. jakości kształcenia na danym kierunku, opiekun praktyk, nauczyciele akademicki oraz przedstawiciele studentów). Rada Kolegium po wyrażeniu opinii w formie uchwały przekazuje projekt do Senatu Uczelni, który w formie uchwały przyjmuje bądź odrzuca program studiów. Kompetencje oraz zakres odpowiedzialności poszczególnych osób i ciał kolegialnych biorących udział w procedowaniu projektów programów studiów zostały określony w sposób przejrzysty.

Bezpośredni nadzór merytoryczny i organizacyjny nad ocenianym kierunkiem studiów sprawuje dyrektor Kolegium. Do jego zadań należy przede wszystkim organizacja procesu dydaktycznego, w tym praktyk zawodowych oraz procesu dyplomowania. Monitoruje on jakość pracy osób prowadzących zajęcia i określa plan hospitacji w każdym semestrze (przy czym obligatoryjnie przeprowadzane są hospitacje zajęć prowadzonych przez nowych pracowników oraz pracowników, których zajęcia w poprzednim semestrze zostały ocenione przez studentów poniżej 3,8). Dyrektor realizuje swoje zadania przy pomocy pełnomocników ds. dyplomowania, jakości kształcenia, opiekunów poszczególnych roczników studiów oraz opiekunów praktyk zawodowych.

Monitorowanie i ocena programu studiów realizowana jest przez zespół ds. zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Zespół sprawdza w jakim stopniu treści programowe realizowane w trakcie poszczególnych zajęć wpisują się w koncepcję kształcenia, określa grupy przedmiotów do wyboru, kontroluje zgodność faktycznie realizowanych w trakcie zajęć treści z sylabusami, sprawdza, czy te same treści programowe nie są realizowane na różnych zajęciach, analizuje wykorzystywaną przez prowadzących zajęcia literaturę. Jednym z podstawowych zadań zespołu jest analiza kierunkowych oraz przypisanych do poszczególnych przedmiotów efektów uczenia się pod kątem ich przydatności na rynku pracy oraz analiza doboru metod weryfikacji efektów uczenia się. Zespół analizuje też wynik hospitacji zajęć dydaktycznych (w tym praktyk zawodowych) oraz wynik ankiet studenckich, oceniających zajęcia.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznym zewnętrznym ocenom, dokonywanym przez Polską Komisję Akredytacyjną. Wyniki tej oceny są wykorzystywane przez Uczelnię do oceny programu studiów i jego doskonalenia, jednak dzieje się to w stopniu niewystarczającym, co skutkuje nieprawidłowościami wskazanymi w kryteriach 1, 2 i 3.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Wdrożenie systematycznej oceny programu studiów (wszystkich elementów programu oraz jego zgodności z koncepcją kształcenia i potrzebami rynku pracy) uwzględniając opinie studentów, nauczycieli akademickich i interesariuszy zewnętrznych	Uczelnia wprowadziła zmiany w Uczelnianym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia, które miały zapewnić systematyczną i kompleksową ocenę wszystkich elementów programu studiów. W ocenie tej przewidziano uwzględnienie opinii studentów, osób prowadzących zajęcia oraz interesariuszy zewnętrznych. Jednak wskazane w kryteriach 1, 2, 3	Zalecenie niezrealizowane

		nieprawidłowości świadczą o tym, że system ten nie funkcjonuje prawidłowo.	
2.	Wdrożenie systematycznej analizy wyników ankiet studenckich oraz innych badań ogólnouczelnianych w celu ich wykorzystania w procesie doskonalenia jakości kształcenia na kierunku <i>Filologia angielska</i>	Uczelnia wprowadziła mechanizmy systematycznej analizy wyników ankiet studenckich oraz innych badań dotyczących jakości kształcenia. Analizy te, po zakończeniu każdego semestru, przeprowadza Uczelniany Zespół ds. jakości kształcenia. Z prowadzącymi zajęcia, którzy uzyskali w ankietach studenckich wynik poniżej 4,0 Dyrektor Kolegium przeprowadza rozmowy na temat sposoby prowadzenia zajęć. Uczelnia wprowadziła też ankiety dotyczące jakości pracy opiekunów poszczególnych roczników studiów, opiekunów praktyk, opiekuna ds. dyplomowania, wsparcia materialnego studentów oraz infrastruktury. Uczelnia wskazała przykłady konkretnych działań naprawczych, które były rezultatem analizy wyników ankiet studenckich.	Zalecenie zrealizowane
3.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń	Uczelnia podjęła wiele wskazanych wyżej działań naprawczych, ale nie zapobiegło to występowaniu wskazanych w kryteriach 1, 2, 3 nieprawidłowości.	Zalecenie niezrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

kryterium niespełnione

Uzasadnienie

W Uczelni zostały wyznaczone osoby i gremia sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem studiów. Kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób i gremiów zostały określone w sposób przejrzysty. W Uczelni zostały też formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o analizy wiarygodnych danych i informacji. W ocenach tych biorą udział interesariusze wewnętrzni, w tym studenci, oraz zewnętrzni.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Wymienione wyżej działania nie zapobiegły jednak nieprawidłowościom wskazanym w analizie kryteriów 1, 2 i 3, co świadczy o tym, że funkcjonujący w Uczelni system zapewniania jakości kształcenia, wyznaczający m.in. mechanizmy oceny programu studiów, nie jest efektywny.

Propozycja oceny kryterium jako niespełnionego wyniku z niedostosowania się do zaleceń:

1. Wdrożenie systematycznej oceny programu studiów (wszystkich elementów programu oraz jego zgodności z koncepcją kształcenia i potrzebami rynku pracy) uwzględniającą opinie studentów, nauczycieli akademickich i interesariuszy zewnętrznych.
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

4. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218);
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.;
9. Uchwała nr 1/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 12 stycznia 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl